

Universitas Matthiae Belii

**ERUDITIO
MORES
FUTURUM**

Ročník 16

január – február 2010

Číslo 3

UMB usporiadala 10. jubilejný univerzitný bál

Koniec januára býva už tradične dňom, keď zamestnanci univerzity a jej priaznivci sa stretnú na univerzitnom bále. Dňa 29. januára 2010 sa uskutočnil 10. jubilejný univerzitný bál v krásnom prostredí hotela Dixon.

Bál úvodným tancom otvorila rektorka UMB Beata Kosová s manželom. O príjemnú náladu počas celého večera sa staral konferencier – populárny slovenský humorista Ján Snopko. Hostom večera bola známa kapela Gypsy Music Alexandra Daška, ktorej temperamentné tóny priviedli do varu viacerých účastníkov bálu. K príjemným spestreniam patrilo aj vystúpenie skupiny Jessy (účastníci Majstrovstiev sveta v scénickom tanči) a najmä blok vystúpenia pod názvom „Kankán“.

K bezproblémovému priebehu bálu výrazným spôsobom prispeli generálni sponzori – VAV Invest BB, Europa Business Center BB, GAMO BB, PDP Prievidza a Klub telesnej výchovy UMB.

Nielen dary od generálnych sponzorov, ale aj od priaznivcov UMB pomohli pri zorganizovaní tomboly, v ktorej bolo množstvo zaujímavých cien (napr. televízor SAMSUNG, posilňovací stroj – stepper, kávovary, mikrovlnka, domáca pekáreň, atď.). O výbornej nálade na bále svedčí aj fotodokumentácia. Všetci účastníci sa už tešia na bál v roku 2011, na ktorý všetkých srdečne pozývame.

*doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD.
koordinátor spoločenských podujatí UMB*

Primátor mesta Banská Bystrica udelil Cenu primátora za rok 2009

V súlade so Štatútom mesta udeľuje primátor Banskej Bystrice Cenu primátora osobám, ktoré sa osobitne zaslúžili o dobré meno mesta svojou prácou a celoživotným pôsobením v meste. Dňa 10. decembra 2009 udelil primátor Banskej Bystrice Ivan Saktor Cenu primátora za rok 2009 aj dvom našim pracovníkom prof. PhDr. Dr. h. c. Zdenkovi Kasáčovi, CSc. a prof. PhDr. Pavlovi Martuliakovi, CSc., obidvaja z Fakulty humanitných vied UMB.

Oceneným srdečne blahoželáme.

ZO ŽIVOTA REKTORÁTU

Významné zahraničné návštevy na Rektoráte UMB

Dňa 20. januára 2010 navštívili našu univerzitu predstavitelia Kremenčúkskej štátnej univerzity Michaila Ostrogradského z Ukrajiny, a to rektor prof. Ing. Mykhaylo Zagirniak, dekan Fakulty manažmentu, doc. Ing. Andriy Borysovych Pochtovyuk a koordinátorka medzinárodnej spolupráce prof. Dr. Valentina Pidlisnyuk. Rektora a jeho sprievod prijala rektorka UMB prof. PhDr. Beata Kosová, CSc., prorektorka pre pedagogickú činnosť UMB prof. Ing. Milota Vetráková, PhD., dekan FPV UMB doc. RNDr. Alfonz Gajdoš, PhD. a prodekan

pre vedu, výskum a medzinárodné vzťahy FPV UMB doc. RNDr. Roman Alberty, CSc.

Rektori podpísali *Zmluvu o spolupráci medzi Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici a Kremenčúkskou štátnou univerzitou Michaila Ostrogradského*, ktorej zámerom je vybudovať akademickú spoluprácu na základe priateľských a prehlbujúcich sa vzťahov a podporiť tak vzájomnú výmenu vedeckých pracovníkov a študentov.

- z pracovného rokovania v zasadačke rektorky
- výmena podpísaných zmlúv
- prijatie daru od rektora z Ukrajiny
- z kancelárie rektorky

Médiá o nás...

Dátum	Periodikum	Príspevok	Obsah
27.11.2009	Bystricko Brezniansko	Významné osobnosti a kolektívy prevzali Cenu predsedu BBSK	Cena predsedu BBSK za celoživotný osobný prínos v oblasti jazykovedy a rozvoja vysokoškolského vzdelávania v SR pre prof. Jána Findru.
1.12.2009	Noviny Slezské univerzity	Sociální a kulturní determinanty	Rektorka UMB prof. PhDr. Beata Kosová, CSc. sa zúčastnila vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou, konanej 8. a 9. septembra v Strečne pod záštitou Fakulty prírodných vied Žilinskej univerzity v Žiline.
10.12.2009	Pravda	Škola? Pri hľadaní práce už nestačí	Dopyt po absolventoch slovenských univerzít. Najžiadanejšími sú absolventi informaticky orientovaných fakúlt. Dobré postavenie majú absolventi stavebných a ekonomických fakúlt (EF UMB). Na konci rebríčka sú pedagogické a právnické fakulty.
14.12.2009	TASR	Deväť z 27 VŠ zatiaľ nemalo problém so študijnými programami	Akreditačná komisia posúdila v rámci KA 27 univerzít, 4040 študijných odborov, z nich v 127 prípadoch konštatovala nespôsobilosť školy vykonávať študijný program. 9 VŠ tento problém nemá. Medzi nimi je aj UMB v Banskej Bystrici.
4.1.2010	Čas	Beh na lyžiach: Senzačný bronz pre Procházkovú!	Slovenská reprezentantka v behu na lyžiach Alena Procházková obsadila vo finále šprintu voľnou technikou v Prahe senzačné tretie miesto.
25.1.2010	Pravda	Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici	Ponuka štúdia, kontaktné údaje, termíny a poplatky Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici na akademický rok 2010/2011.
25.1.2010	Pravda	O predraženom kurze v Kežmarku nič neviem, tvrdí dekan	Rozhovor s dekanom Právnickej fakulty UMB v BB ohľadom prípravných kurzov organizovaných Právnickou fakultou UMB v Kežmarku.
26.1.2010	Slovo	Trenčiansku univerzitu chceli sprivatizovať	Reakcia rektorky UMB prof. Beaty Kosovej na otázku týkajúcu sa privatizácie UMB.
5. 2. 2010	www.cas.sk	Bystrický masér Škubák zachránil život mladému hráčovi	Študent FHV UMB, masér mladých futbalistov FK Dukla Banská Bystrica Dominik Škubák, zachránil život mladému hráčovi dorastencov v prípravnom zápase s Nitrou.

Ing. Marián Lihan, referát marketingovej komunikácie R UMB

BLAHOŽELÁME!

Dňa 25. januára 2010 prezident SR Ivan Gašparovič vymenoval 49 nových vysokoškolských profesorov. Menovacie dekréty si z jeho rúk osobne prevzali aj dvaja pedagógovia UMB:

- **prof. PaedDr. Ivan Čillík, CSc.** v odbore *športová edukológia*,
- **prof. PaedDr. Milan Ďuriš, CSc.** v odbore *odborová didaktika – didaktika odborných technických predmetov*.

NAŠI JUBILANTI

Viacerí zamestnanci univerzity oslavia v období mesiacov **január – február 2010** významné životné jubileum. V mene všetkých zamestnancov, študentov a priateľov univerzity im srdečne blahoželáme a do ďalších rokov prajeme všetko najlepšie, veľa pevného zdravia, šťastia a spokojnosti v osobnom i profesionálnom živote.

Redakčná rada

Mgr. Anita Murgašová
Prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc.

PhDr. Anna Friedová
PhDr. Daniel Luther, CSc.

Žofia Gregorová
Ing. Viera Pivarčeková
Bc. Eva Rusnáková
Doc. RNDr. Pavel Klenovčan, CSc.

Ing. Jana Štrangfeldová, PhD.

Ing. Ivan Vyskok
PaedDr. Soňa Vincíková, PhD.

Ivan Chlebovec
Viera Urgelová
Alena Vrábová

Renáta Putnoková
Anna Bartková
Mária Tupá

K životnému jubileu PaedDr. Soni Vincíkovej, PhD.

Dňa 13. februára t. r. oslávila PaedDr. Soňa Vincíková, PhD., významné životné jubileum, 60. rokov, čo predstavuje vzácnu príležitosť na pripomenutie si jej pedagogickej a vedeckej činnosti počas pôsobenia vo funkciách na viacerých pracoviskách Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

Po ukončení štúdia na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici a postgraduálnom štúdiu muzeológie na Masarykovej univerzite v Brne získala v pedagogickej a muzeologickej praxi v riadiacej funkcii mnohé užitočné skúsenosti, ktoré neskôr využila ako vysokoškolská učiteľka. V rokoch 1987 – 1995 pôsobila na Katedre výtvarnej výchovy a Katedre estetiky Pedagogickej fakulty, od r. 1992 Fakulty humanitných a prírodných vied UMB, kde sa zameriavala na možnosti vplyvu umeleckých aktivít na formovanie osobnosti jednotlivca a ovplyvňovanie jeho hodnotovej orientácie a zároveň skúmala vplyv rôznych foriem komunikácie na ovplyvňovanie ľudského vedomia, najmä na harmonizáciu rozvoja jednotlivých funkcií osobnosti. Východiskovú bázu jej pedagogického pôsobenia vo všetkých študijných predmetoch, ktoré prednášala, tvoril vzťah človeka a prírody, ktorý sa premietol svojím vstupom do projektov a výskumných úloh v rokoch 1994 – 1996. Uplatňovala systémový (holistický) prístup v oblasti dosahovania rovnováhy estetickéj zložky vnímania s prírodovednou úrovňou poznania. V akade-

mickom roku 1995/1996 bola Dr. Vincíková prijatá na Fakultu prírodných vied UMB na miesto odbornej asistentky novovzniknutej Katedry ekológie a environmentálnej výchovy, kde v súčasnosti pôsobí aj vo vedečej funkcii. Podieľala sa na koncepcii vysokoškolského štúdia environmentálnej výchovy (bakalársky a magisterský stupeň) v odbore environmentálna ekológia, akreditovanom v roku 1997.

Od roku 1996 sa Dr. Vincíková začala intenzívne zaoberať problematikou ovplyvňovania environmentálneho vedomia ľudí rôznych vekových i sociálnych úrovní. Pre svoju výskumnú prácu získala niekoľko grantov, ktoré jej pomohli analyzovať a definovať základné teoretické východiská holistickej koncepcie environmentálnej výchovy a overiť model vysokoškolskej výučby odborníkov pre prácu s verejnosťou či už v chránených územiach, výchovných zariadeniach alebo na úrovni miestnych samospráv a tretieho sektora.

Dr. Vincíková počas pôsobenia na Katedre environmentálnej výchovy a ekológie a následne na Katedre environmentálneho manažérstva viedla desiatky bakalárskych, diplomových a rigorózných prác, bola a je školiteľkou doktorandov. Spoločne s tímom spolupracovníkov vytvorila v roku 2007 už na následníckej Katedre environmentálneho manažérstva koncepciu študijných programov *environmentálne manažérstvo výchovných a environmentálne manažérstvo múzejných*

zariadení, zlúčením a modifikáciou ktorých vznikol aktuálny študijný odbor *environmentálne manažérstvo*. Od akademického roku 2005/2006 garantuje nový študijný program 3. stupňa *environmentálna politika organizácií*, platný do roku 2009.

Na tematiku príčin súčasného stavu životného prostredia a koncepciu trvalej udržateľnosti sa Dr. Vincíková pozerá cez prizmu ľudského konania a myslenia, ktoré je potrebné zmeniť cestou nenásilného ovplyvňovania vedomia jednotlivca prostredníctvom holisticky chápanej a realizovanej environmentálnej výchovy. V tomto duchu publikovala mnoho odborných a vedeckých príspevkov v domáciach aj zahraničných periodikách, jej práce sú rozsiahle citované. Na Slovensku aj v zahraničí je považovaná za zakladateľku holisticky chápanej environmentálnej výchovy a tvorkyňu koncepcie prípravy koordinátorov environmentálnej výchovy na základných a stredných školách.

K životnému jubileu prajeme PaedDr. Soni Vincíkovej, PhD. veľa zdravia, šťastia a radosť v rozrastajúcej sa rodine a tiež úspechy, inšpiráciu a entuziazmus v pedagogickej a vedeckej práci.

PhDr. Marta Halašová, PhD.
za KEM FPV UMB

PRÍSPEVKY FAKULT

Štyridsať rokov Univerzitného speváckeho zboru Mladosť

Za hlasom mladosti, za mladým duchom..., tak by mohol povedať každý, koho kroky smerovali v sobotu 28. 11. 2009 do auly Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela na slávnostný jubilejný koncert speváckeho zboru Mladosť. Presne štyridsať rokov uplynulo od jeho založenia Tiborom Sedlickým a rovnako presne tridsať rokov od uchopenia sa postu dirigenta v tomto zbere Milanom Pazúrikom, ktorý bol jedným z prvých spevákov novozaloženého zboru, keď v roku 1970 prišiel študovať na vtedajšiu Pedagogickú fakultu v Banskej Bystrici. Je potrebné zdôrazniť, že ako jeden z mála prešiel celou genézou vývoja jedného z najstarších vysokoškolských speváckych zborov na Slovensku. A vývoj to bol naozaj pestrý, raz v podobe miešaného, inokedy ženského zboru.

Jubilujúci zbor, ktorý štáčil pred publikom v spomínané sobotné popoludnie, bol zložením miešaný, no jeho súčasťou je momentálne aj samostatná ženská zložka. Tej sa v roku 2008 začal venovať Alfonz Poliak, ktorý je zároveň hlasový pedagóg zboru.

Iste, pri pohľade na mladé tváre súčasného zboru by nezainteresovanému nenapadlo myslieť na prvé a celou históriou zboru sa opakujúce úspešné koncertné zájazdy, festivalové prehliadky, súťaže. No starší či mladší absolventi zboru tvoriaci veľkú časť publika mali určite na čo spomínať a k týmto pamätným návratom dopomohla i moderátorka koncertu Zuzana Gierťová - Šuňová. Vo svojom slove sa v úvode o histórii zboru venovala miestam, na ktorých sa v poslednom období zbor Mladosť počas svojej dlhoročnej existencie zastavil, od domácej Akademickiej Banskej Bystrice, Trnavských zborových dní, Horehronských slávností zborového spevu v Brezne, Chrámovej piesni v Modrom Kameni, cez účinkovanie v Českej republike (Olomouc, Pardubice, Hradec Králové, Ústí nad Labem, Mikulov, atď.) až po zahraničné zájazdy (Poľsko, Maďarsko, Ukrajina, Bulharsko, Belgicko, Rumunsko, Veľká Británia, Švédsko, Holandsko, Nemecko, Chorvátsko, Taliansko – Sardinia, Argentína a Brazília).

V obecnstve mali zastúpenie aj vzácní hostia, medzi nimi hudobný skladateľ doc. Vojtech Didi, dirigenti partnerských speváckych zborov z Poľska, doc. Adam Korzenowski z Krakova a doc. Sergej Mironov, CSc. z Bratislavy, Dr. Jozef Vakoš, PhD. z Trenčína, a mnohí ďalší, ktorí zaslali písomné pozdravy speváckemu zboru (pozdravné listy prišli aj od Zdenka Mikulu, Milana Nováka, Igora Bázlika a pod.). Samozrejme nechýbali ani zástupcovia Univerzity Mateja Bela a Pedagogickej fakulty.

Univerzitný spevácky zbor Mladosť predstúpil v sobotné popoludnie pred publikom v plnom počte a v plnom speváckom nasadení a síle otvoril svoj jubilejný koncert Hymnou UMB. Mohutnosť zvuku si udržal aj v nasledujúcich skladbách a celé úvodné pásmo

sakrálnych skladieb vygradoval osemhlasným „Congratati sunt inimici nostri“ z dielne Jána Šimbrackého. Naštudovanie skladby zborom Mladosť malo v túto novembrovú sobotu premiéru.

Zbor vystriedala svojim sólovým vystúpením interná doktorandka Katedry hudobnej výchovy PF UMB Mgr. art. Miroslava Pastorková-Kiseľová. O kvalite jej speváckeho vstupu netreba pochybovať, veď mladá speváčka vyvíja bohatú koncertnú činnosť a svoj hlas „požičiava“ známym postavám operných diel. Po nej dostala priestor už spomínaná ženská zložka speváckeho zboru Mladosť. Dlhoročné dirigentské skúsenosti PaedDr. Alfonza Poliaka, PhD. prinášajú do zboru vždy novú agogiku, precíznu dynamiku, ako aj intonačnú čistotu. Poslucháči koncertu mali možnosť si vypočuť aj študentku z poľskej Bydgoszczy Magdalénu Liczniersku, ktorá prišla na Univerzitu Mateja Bela na semestrálne štúdium v rámci medzinárodných výmenných pobytov. Muzikálový spev, ktorému sa venuje, predviedla svojim vysokým sopránom. Do svojho vystúpenia pridala aj tanec v spolupráci s členom zboru Mladosť Andrejom Staňom. Ich spontánne tanečné kreácie si vyslúžili veľký potlesk publika. Zaujímavým bolo vystúpenie vokálneho zoskupenia COPALLA, zloženého z ruku študentov UMB. Odznali tri skladby. Medzi nimi jedna z pera študentky piateho ročníka katedry hudobnej výchovy a speváčky zoskupenia, Kristíny Štechovej. Miroslava Vasilíová, študentka tretieho ročníka, ponúkla zo svojho folklórného repertoáru dve východoslovenské piesne za husľového sprievodu svojho spolužiaka Michala Brodnianskeho s akordeónovým doplnením Vladimíra Martikána. Ich trio znelo autenticky a v celej dramaturgii koncertu pôsobilo príjemne.

„Malá okružná hudobná cesta po svete“, slovami moderátorky možno označiť záverečný cyklus skladieb Univerzitného speváckeho zboru Mladosť, pretože ich pôvod možno hľadať na Morave, Ukrajine, vo Švédsku, ale aj v Amerike a Argentíne. Medzi zboristami bolo v ten večer vidieť i dáždňnik. Nie, v aule nepršalo, ale práve mala priestor predpoved' počasie v jednej severskej piesni Temporalu. Pri záverečnej skladbe Aká si mi krásna ostalo hľadisko z časti poloprázdne. Ani nie preto, že by sa publikum niekam ponáhľalo. To len absolventi zboru vyšli na pódium, aby sa pridali k spevu tejto veľkolepej a nikdy nestarnúcej hymnickej piesne.

Pred i počas celého koncertu bol k dispozícii *Bulletin*, vydaný pri príležitosti štyridsiateho jubilea zboru, a pri tejto príležitosti sa dostal do predaja aj dlho očakávaný „almanach zážitkov“ *Boli sme v Južnej Amerike*, ktorý zostavil prof. PaedDr. Milan Pazúrik, CSc.

Atmosféra bola slávnostná, plná emócií, veď bola jubilejná. Emócie zneli zo spevu zboristov, z potlesku obecnstva, aj z pozdravov a ďakovných príhovorov hostí v závere. Emotívne bolo ticho, ktoré ostalo v sále po vyprázdnení posledného diváckeho miesta, po posledných bleskoch fotoaparátov. Zamknúť dvere slávnostnej auly, ponáhľať sa pripíť na zdravie „jubilanťke“, začať novú päťročnicu zboru. Organizácia zborového jubilea sa podobá príprave svadby. Je dôležité, aby sa cítili dobre nielen hlavné postavy, oslávenci, ale aj hostia. Vedenie a členovia Univerzitného speváckeho zboru Mladosť veria, že sa im to podarilo naplniť a úprimne ďakujú všetkým priaznivcom a poslucháčom.

Mgr. Lubomíra Vrábľová
interná doktorandka KHV PF UMB

O nás, alebo stručné curriculum vitae speváckeho zboru Mladosť

Spevácky zbor MLADOSŤ bol založený v roku 1969 na vtedajšej Pedagogickej fakulte. Od svojho vzniku (vedúci Tibor Sedlický) pôsobil ako miešaný spevácky zbor, od roku 1976 ako ženský spevácky zbor. Od roku 1979 až podnes pracuje so zborom Milan Pazúrik a v rokoch 1992 – 95 pracovala so zborom aj Darina Turňová. Po hlasovej stránke a ako sólisti pracovali Otilia Hagarová, Ladislav Longauer, Ján Zemko. Korepetícia Igor Tvrdoň, Jana Škvarková, Marián Janek. V súčasnosti patrí k najstarším univerzitným telesám na Slovensku.

V roku 1995 s reorganizáciou fakúlt učiteľského smeru v rámci Univerzity Mateja Bela došlo aj k zmenám vokálneho telesa. Spevácky zbor prešiel pod Pedagogickú fakultu a pokračoval v tradícii vokálneho telesa. Za roky svojho pôsobenia získal mnohé ocenenia na domácich

festivaloch a súťažiach (Akademická Banská Bystrica – zlaté pásmo 1997, 1999, 2003, 2005, 2007, 2009 – strieborné pásmo 1995, 2001, 2003, 2005, 2007. Súťaž V. Figaša-Bystrého – zlaté pásmo 1999, 2006. Celostátna súťaž Matice slovenskej – zlaté pásmo 1998, súťaž Trnavské zborové dni v Trnave – zlatý a strieborný diplom 2004, ale i v zahraničí, z ktorých o. i. uvádzame **Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Ukrajina, Bulharsko, Belgicko – Neerpelt** (prvá cena Cum laude 1990), **Francúzsko – Tours** (piate miesto 1990), **Veľká Británia, Švédsko – Oskarshamn** (tretie miesto 1994), **Nemecko – Zwickau** (tretia cena 1995), **Erfurt** – 2000, **Holandsko – Veldhoven** (dve prvé ceny 1995, 1998), **Chorvátsko, Taliansko – Sardinia** (host' festivalu v Sassari 2006). Úspešný bol i v **Čechách**, najmä na festivaloch v **Olomouci** (dva strieborné a jeden bronzový diplom –

1997), **IFAS Pardubice** tretie miesto – 1990 a cena poroty – 1996, ďalej na festivaloch zborového spevu v **Ústí nad Labem** 1995, 1998, **Ostrave** 1999, 2004, **Hradci Králové** 2005, 2009, **Mikulov** 2009 a pod.

V novom miléniu koncertoval vo **Francúzsku** (FIMU – festival univerzitnej hudby Belfort – 2000, 2006, 2008), **Chorvátsku** (*Zadar* – 2001), **Poľsku** (*Czenstochowa* – 2000, *Bydgoszcz* – 2001, 2006, *Krakow* – 2003, 2006), **Maďarsku** (*Szarvas* – 2003, *Budapešť* – 2004), **Taliansku – Sardinia** (*Rim, Sassari* – 2006, *Padova* – 2007), **Argentíne a Brazílii** (34. festival v *Tandile* a koncertné pobyty vo *Venado Puerto, Pinamar, City de Uruguay, Necochea, Gualaquicha, Raconquista* a pod. – 2007).

V roku 2000 sa spevácky zbor v rámci medzinárodného sympózia o zborovom

FIMU – medzinárodný festival akademickej hudby
Belfort – Francúzsko (2006)

Vatikán (2006)

Sassari – Sardinia (2006)

Padova – Taliansko (2007)

Dir. M. Pazúrik s prezidentom SR I. Gašparovičom
Slávnostné otvorenie akademického r. 2008/2009

Mladost' – víťaz kategórie komorných spev. zborov
Akademická Banská Bystrica 2009

speve Cantus Choralis Slovaca podieľal na uvedení kantáty **Jána Levoslava Bellu – Jánošíkova svadba** a v roku **2004** na uvedení chrámových skladieb Jána Egryho v umeleckom spracovaní doc. Vladimíra Gajdoša. Roku 2005 v Hradci Králové sa spevácky zbor úspešne podieľal na projekte a prevedení diel z tvorby **českých hudobných skladateľov B. Smetanu, A. Dvořáka, Z. Fibicha**, v roku 2009 na prevedení **muzikálových diel** s východočeskou filharmóniou Hradec Králové a v súčasnosti pracuje na projekte, príprave a prezentácii diela **C. Orffa – Carmina Burana**.

V rokoch 2001 – 2008 pracovala so speváckym zborom aj Mgr. et Mgr. art. Hana Kováčová. Hlasovým pedagógom je PaedDr. Alfonz Poliak, PhD., ktorý je zároveň aj dirigentom ženského speváckeho zboru univerzitného telesa. So zborom úspešne spolupracujú aj interné doktorandky Mgr. art. Miroslava Pastorková-Kiseľová a Mgr. Ľubomíra Vrábľová. Umeleckým vedúcim a dirigentom je prof. PaedDr. Milan Pazúrik, CSc.

Horehronské slávnosti zborového spevu v Brezne – 2009

Festival Královohradecké sborové slavnosti – 2009

Medzinárodný festival Kampanila Mikulov – 2009

V Hradci Králové – 2009

Pred vystúpením na Festivale Viliama Figuš-Bystreho v Banskej Bystrici – 2009

Desaťročie úspechov Katedra etiky a aplikovanej etiky

Tak ako ľudia, aj slová zažívajú v určitom období popularitu. Sú častejšie pretraktované, kým inokedy zostávajú neutrálne. Podobne je to aj s etikou, ktorá sa častejšie stáva námetom mnohých bežných rozhovorov, ale aj témou diskusie profesionálnych etikov, vrátane širšej vedeckej komunity. Nevzťahuje sa to len na domáce prostredie, je to rozmer globálny.

Jedno slovo, či jeden ideál dokáže spájať, ale zároveň aj rozdeľovať srdcia tisícov ľudí. Táto skutočnosť je nepochybne vyvolaná tým, že etika reflektuje dynamické zmeny, ktoré so sebou prináša popri demokratizácii aj súčasná technizácia a informatizácia. Niet sféry, do ktorej by etika nezasahovala. Stretávame sa s ňou v školstve, zdravotníctve, politike, žurnalistike, aj v reklame, športe, bankovníctve a pod. Švajčiarsky etik Wolf uvádza, že sotva existuje nejaká kombinácia, ktorá by sa s ňou nespájala.

Etika je o človeku a pre človeka. Je všade tam, kde je človek, kde sa rozhoduje, naráža na etické problémy a dilemy, volí z alternatívnych možností a následne aj koná – dobre a správne alebo zle, teda nesprávne. Tam, kde ju nachádzame, ju vnímame pozitívne, keď jej niet, pociťujeme jej absenciu negatívne.

V posledných desaťročiach v zahraničnej, ako aj v domácej literatúre stále výraznejšie rezonuje myšlienka, že ľudstvo stojí tvárou v tvár obdobiu, v ktorom sa formuje tzv. nová etika. Pri artikulácii jej poslania máme na mysli etiku, ktorá má človeku napovedať ako žiť „dobrý život“ a ktorá sa má stať tým nástrojom, prostredníctvom ktorého bude človek schopný pochopiť svoju podstatu i svoje smerovanie.

Výzvy a otázky súvisiace s etikou nového typu sú aj predmetom záujmu Katedry etiky a aplikovanej etiky FHV UMB v Banskej Bystrici, ktorá si zasluhuje zvýšenú pozornosť najmä v súvislosti s jubilejným 10. výročím svojho založenia.

Z dejín filozofie je známe, že pytagorovci, ktorých podstatou filozofického učenia sa stala téza, podľa ktorej *múdrosť spočíva v dôkladnom poznaní čísla a poznanie v pochopení harmónie*, za dokonalé číslo pokladali číslo 10.

Práve pred desaťmi rokmi bola založená aj Katedra etiky a aplikovanej etiky (oficiálne začala fungovať pod názvom Katedra etiky a estetiky) na UMB v Banskej Bystrici. Hoci ide o relatívne krátke obdobie, či už v ľudskom živí alebo v existencii inštitúcie, organizácie, firmy, alebo katedry, dá sa po ňom bilancovať. Aj my vidíme, čo všetko už dokázala a ako je vyspelá, čo preukazujú jej výsledky – pedagogické a vedeckovýskumné, preto jej právom patrí uznanie nielen na domácej akademickej pôde, ale aj v zahraničí.

Myšlienka – slovo – čin. Triáda, bez ktorej by neexistovali zaujímavé, ba mnohokrát aj veľkolepé príbehy, diela a projekty. Myšlienka alebo skôr idea prof. PhDr. Pavla Fobela, PhD., vedúceho katedry – patrí k priekopníkom etiky a aplikovanej etiky na Slovensku, je uznávanou osobnosťou aj v zahraničí v odbornej komunite etikov – pretransformovaná do návrhu nového a pritom aj jedinečného študijného odboru na Slovensku, ba možno povedať, že aj v strednej a východnej Európe, dostala po schválení akreditačnou ko-

misiou konkrétnu podobu. Svoju činnosť mohla teda začať. Nebolo to však možné bez nadšených, ochotných a obetavých aktérov, ktorí sa zišli v pravý čas a na pravom mieste. Patrí k nim okrem iniciátora myšlienky prof. PhDr. Pavla Fobela, PhD. aj prof. PhDr. Daniela Fobelová, PhD., PhDr. Daniela Kovaľová, PhD., doc. PhDr. Janka Klincková, PhD. (vtedajšia dekanka FHV UMB), doc. PhDr. Jitka Oravcová, PhD. (v súčasnosti vedúca Katedry psychológie PF UMB), Ing. Jana Nová, PhD., MBA., vtedajšia tajomníčka FHV UMB.

Ani nie po roku svojej existencie predstavitelia katedry uzatvorili bilaterálne zmluvy so zahraničnými partnermi – v Tychách s Wyzsrou Szkolou Zarzadzania i Nauk Społecznych (Poľsko), s Forschungszentrum v Karlsruhe (Nemecko) a s Inštitútom filozofie Sliezskej univerzity v Katowiciach (Poľsko). Táto spolupráca pretrváva dodnes a prednáškové pobyty hosťujúcich profesorov Gerharda Banseho z Karlsruhe a Dr. hab. Andrzeja Kiepasa z Katowic sú zvlášť cenným prínosom rovnako pre pedagógov, ako aj študentov, ale najmä pre doktorandov katedry. Platí to aj recipročne, keďže prednášky profesora Fobela a profesorky Fobelovej v Tychách a Katowiciach majú vynikajúci ohlas. Vďaka týmto kontaktom sa spolupráca v pedagogickej a vedeckovýskumnej oblasti naďalej prehĺbuje a rozširuje. Katedra sa dostala do povedomia odbornej obce etikov v zahraničí a začala si budovať pevné pozície v medzinárodných projektoch a aktívne vstúpila do medzinárodnej siete (SRN, Rakúsko, Poľsko, Česko, Španielsko, Rusko, Maďarsko), v rámci ktorej organizuje a spoluorganizuje medzinárodné vedecké konferencie a vydávajú sa spoločné vedecké publikácie. V súčasnosti je prof. PhDr. Daniela Fobelová, PhD. zodpovednou koordinátorkou za SR medzinárodnej siete International Network „*Cultural Diversity and New Media*“ a prof. PhDr. Pavel Fobel, PhD., je vedeckým garantom za SR medzinárodnej siete „*Racionalita – Racionalität*“.

Katedra vedecky a pedagogicky spolupracuje s viacerými pracoviskami a odborníkmi aj v Českej republike. Na Slovensku s Filozofickým ústavom SAV a niekoľkými vysokoškolskými pracoviskami, ako aj s renomovanými inštitúciami z oblasti socio-manažérskej praxe v stredoslovenskom regióne. Súčasťou katedry je aj oddelenie aplikovaných etik a etického poradenstva, ktorého poslaním je expertízna, konzultačná a poradenská činnosť.

Na domácom poli si katedra zaslúži pozornosť aj v oblasti organizovania vedeckých workshopov (uskutočnili sa už 2 takéto podujatia), na ktorých sa aktívne zúčastnili nielen teoretickí odborníci z oblasti etiky a aplikovanej etiky, ale aj odborníci z praxe, ktorí prezentovali možnosti implementácie etiky do konkrétnych špecifických podmienok, napr. vo verejnej správe a v podnikateľskom sektore. Tradičnými sa stali workshopy doktorandov a ich školiteľov, na ktorých mladí vedeckí pracovníci prezentujú svoje teoretické a výskumné výsledky.

K úspechom katedry nepochybne patrí aj habilitačné konanie doc. PhDr. Zuzany Palovičovej, CSc. zo SAV v Bratislave a inauguračné konanie prof. PhDr. Daniela Fobelovej, PhD.

Začali sme číslom 10, preto na záver niekoľko zaujímavých štatistických údajov:

PERSONÁLNE ZLOŽENIE:

5 stálych pedagogických pracovníkov

→ ide o najmenšiu katedru na fakulte a univerzite

PEDAGOGICKÉ A VEDECKÉ HODNOSTI:

5 pedagogických pracovníkov

2 profesori

1 docent

5 pracovníkov s titulom PhD.

PUBLIKAČNÁ ČINNOST

5 pedagogicko-vedeckých pracovníkov
(v období 1999 – 2009)

10 monografií

POČET ABSOLVENTOV KETA

celkom 499

POČET ABSOLVENTOV DOKTORANDSKÉHO ŠTÚDIA

5 pedagogicko-vedeckých pracovníkov

2 doktorandi v dennej forme štúdia

4 doktorandi v externej forme štúdia

POČET ŠTUDENTOV 2009/2010

65 denné bakalárske štúdium

38 denné magisterské štúdium

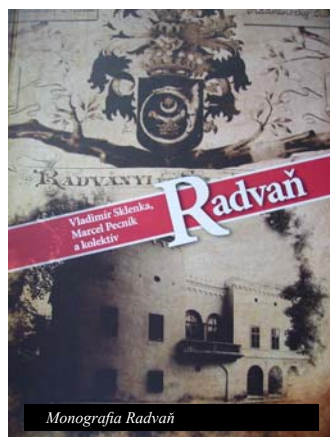
86 externé bakalárske štúdium

58 externé magisterské štúdium

Katedre etiky a aplikovanej etiky želáme ešte mnoho úspešných desiatok akademických rokov prežitých *cnostne a profesionálno-kompetentne* v tvorivej atmosfére a k nim aj naplnenie jej zámerov a cieľov.

Mgr. Gana Guitcheva, PhD.
KETA FHV UMB

Kniha o Radvani je jednou z najlepších historických a národopisných monografií na Slovensku

Monografia RADVAŇ atraktívnym spôsobom zviditeľnila a pripomenula slávnu minulosť i dôležitú prítomnosť jednej časti Banskobystrického samosprávneho kraja a Slovenska. Stala sa úspešnou a obľúbenou knihou, ktorá si získala sympatie tak u odbornej, ako aj laickej verejnosti. Jej zostavovatelia, historici PhDr. Vladimír Sklenka a PhDr. Marcel Pecník jej vydaním založili edíciu „Historia magistratae“, v rámci ktorej chcú vydávať publikácie o dejinách a prítomnosti aj ďalších zaujímavých miest a obcí Banskobystrického samosprávneho kraja. Kniha o Radvani sa dočkala úspechu aj vo verejnej a oficiálnej rovine. Autorský kolektív získal ocenenie primátora mesta Banská Bystrica. V decembri 2009 dokonca odborná porota súťaže KRONIKA ROKA 2009 – o najlepšiu monografiu obce, udelila Radvani tretie miesto v tejto prestížnej celoslovenskej súťaži. Súťaž historických, vlastivedných a národopisných popularizačných kníh bola slávnostne vyhodnotená v Bystrčke pri Martine 3. decembra 2009. Ocenenia i uznania udeľovali zástupcovia organizátorov súťaže, ktorými boli spoločne

3. miesto v súťaži „Kronika 2009“ o najlepšie knihy o slovenských mestách a obciach

ha o Radvani sa dočkala úspechu aj vo verejnej a oficiálnej rovine. Autorský kolektív získal ocenenie primátora mesta Banská Bystrica. V decembri 2009 dokonca odborná porota súťaže KRONIKA ROKA 2009 – o najlepšiu monografiu obce, udelila Radvani tretie miesto v tejto prestížnej celoslovenskej súťaži. Súťaž historických, vlastivedných a národopisných popularizačných kníh bola slávnostne vyhodnotená v Bystrčke pri Martine 3. decembra 2009. Ocenenia i uznania udeľovali zástupcovia organizátorov súťaže, ktorými boli spoločne

Medaila

inštitúcie: Národné osvetové centrum, Slovenská národná knižnica, Muzeálna slovenská spoločnosť, Slovenské národné múzeum, Slovenský národný archív, Združenie miest a obcí Slovenska, Literárne informačné centrum, Slovenská genealogicko-heraldická spoločnosť a o. z. Domovina.

Monografia RADVAŇ je unikátnym obrazovým a slovným spracovaním histórie a spoločenského vývoja významnej obce – mestčka, dnes mestskej časti Banskej Bystrice. Vedúci autorského kolektívu PhDr. Vladimír Sklenka a PhDr. Marcel Pecník pri jej tvorbe spolupracovali so širokým a erudovaným autorským kolektívom a mnohými výskumnými a odbornými inštitúciami na poli histórie, archívniectva, múzejníctva a národopisu. Kniha o Radvani má 300 strán, prostredníctvom ktorých podáva ucelený obraz o dejinách Radvane, jej historických mapách, heraldických symboloch, archeologických nálezoch, samospráve, cirkevných dejinách, o cechoch a remeslách, školstve, architektúre, ľudovej kultúre, slávnom jarmoku, osobnostiach, možnostiach turistiky, cestovného ruchu a pod. Svojím bohatým obsahom a prístupným spracovaním účinne propaguje históriu, ako aj súčasné možnosti rozvoja Banskej Bystrice a jej okolia ako súčasť Banskobystrického samosprávneho kraja.

Monografia RADVAŇ bola slávnostne uvedená do života a medzi čitateľov v priestoroch Europa Shopping centra v Banskej Bystrici 22. mája 2009. Knihu „krstili“ primátor mesta Banská Bystrica Mgr. Ivan Saktor a poslankyňa Mestského zastupiteľstva B. Bystrice za m. časť Radvan PhDr. Ľubica Laššáková. Kniha bola uvedená do života originálnym spôsobom – s použitím vetvičky z radvanskej sládkovičovskej lipy a vody z radvanského potoka – Udrnej. Počas slávnosti, ktorú unikátne a autenticky uvádzal doc. Juraj Sarvaš, sa k množstvu prítomných prihovorili aj vedúci autorského kolektívu PhDr. V. Sklenka a PhDr. M. Pecník. Súčasťou stretnutia bola aj autogramiáda a prezentácia novej autobiografickej publikácie majstra Sarvaša.

V edícii „Historia magistra vitae“ plánujú PhDr. Vladimír Sklenka a PhDr. Marcel Pecník pokračovať ďalšou monografiou o dejinách a súčasnosti miest nášho života s pracovným názvom: SÁSOVÁ – RUDLOVÁ.

PhDr. Marcel Pecník
interný doktorand FHV UMB

„Krst“ knihy o Radvani: zľava: Juraj Sarvaš (moderátor „krstu“), Vladimír Sklenka (autor), Ľubica Laššáková, Ivan Saktor (krstní rodičia) a Marcel Pecník (autor)

Dejiny slovenskej literatúry a UMB

Dejiny národnej literatúry môžeme právom považovať za akúsi „bibliu“, dokumentujúcu vyspelosť danej literatúry, umeleckú úroveň spisovateľov, smerov a prúdov a reflektujúcu zapojenosť do európskeho diania v celkovom literárno-historickom kontexte. Pred rokom 1989 sa z dôvodu ideologizácie historiografie dostávali na stránky dejín i diela a autori, ktorí nezodpovedali umeleckým štandardom, prišli však na výslnie vďaka podpore režimu. Za demokratické a politicky neutrálné možno považovať až ponovembrové dejiny, ktoré pripravil Stanislav Šmatlák Dejiny slovenskej literatúry I. (1997), ktoré zaznamenáva obdobie od 9. do 18. storočia a Dejiny slovenskej literatúry II. (2001), mapujúce 19. a prvú polovicu 20. storočia a Viliam Marčok a kolektív Dejiny slovenskej literatúry III.

(2006) – tieto prezentujú druhú polovicu 20. storočia.

Je potešiteľné, že k uvedeným publikáciám práve pribudla ďalšia – dvojzväzkové Dejiny slovenskej literatúry I. a II. (vydala Matica slovenská v Martine v spolupráci s Literárnym a informačným centrom Bratislava). O to viac, že na projekte spolupracovali aj bývalí a terajší vysokoškolskí pedagógovia z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Vedúcim autorského kolektívu je vedecký pracovník Matice slovenskej v Martine, profesor slovakistiky a muzeológie Imrich Sedlák, spoluzakladateľ Filologickej fakulty, jej neskorší prodekan, vedúci Katedry slovakistiky, ako aj pedagóg Fakulty humanitných vied. Spoluautorom diela je aj profesor Michal Harpán, ktorý v súčasnosti pôsobí na oddelení prekladateľstva a tlmočníctva Katedry slovenského jazyka

a literatúry Fakulty humanitných vied UMB, garant odboru slovenský jazyk a literatúra a člen Vedeckej rady UMB (bližšie porov. medailónik v minulom čísle Spravodajcu UMB), a slavistka PhDr. Katarína Sedláková, PhD., taktiež z bývalej Filologickej fakulty UMB. Profesor Harpán sa v publikácii zameriaval na poéziu v slovenskej literatúre 20-tych – 40-tych rokov minulého storočia a na oblasť literárnej vedy (t. j. teórie literatúry, literárnej histórie a kritiky), Dr. Sedláková pripravila stať o krajanskej literatúre, prof. Sedlák obe vydania zostavil a ako vedúci autorského kolektívu pripravil na vydanie. Publikáciu finančne podporili aj Ministerstvo školstva a Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky.

PhDr. Ivan Šuša, PhD.
oddelenie prekladateľstva a tlmočníctva
KSJL FHV UMB

Rekreatúra 2009

Rekreatúra obsahuje v sebe dve slová – rekreácia a túra – ktoré rozdelili ľudí, zhromaždených 9. 12. 2009 v priestoroch Univerzitného pastoračného centra Štefana Moyses, biskupa, na divákov a účastníkov.

Tí prví mali možnosť vidieť, počuť a dotknúť sa pôvodnej tvorby študentov a pozvaných hostí. Krekreatovať chodíme zvyčajne na miesto, kde sa cítime príjemne, o čo sa postarali nainštalované fotografické práce študenta FDU AU Laca Bravčoka, problematizujúce utrpenie ukryté v soche a hybnosť impresií krajiny. Kto by sa cítil stále napätý, mohol sa započúvať do úvodného vystúpenia oktetu Copalla, znejúceho originálnou harmóniou, vytvorenou hlasmi študentov PeF UMB a FMU AU, ktorú pomáhala zľadiť jeho vedúca Barbora Lipková.

Turisti, alebo tí, ktorí predstupovali pred publikum, mali úlohu o niečo ťažšiu, pretože ich čakalo pódium s kvartetom farebnej rampy, ktorá ich zovňajšok pomalovala na jesenno. V bloku ľúbostnej lyriky sme počuli Sandru Vencelovú z FHV UMB hnevať sa na *vylizovanie si h/rán* pretože *tu, tú v telefóne* neprehlušia *dáždnikové rozhovory*. Ak ste prijali pravidlá hry Oľgy Glušikovej z Filozofickej fakulty Katolíckej univerzity v Ružomberku, mohli ste zistiť, že niekedy dávno ste *vltáčali dúhy do stien brúška* a možno vám raz niekto *ponatiera dlane vyplakaným medom*. Filmová etuda Laca Bravčoka vytvorila v hlavách nový svet, ktorý sa rodil na doskách pódia.

ktorá mu čiastočne vychádzala v časopise Dotyky. Alexander Kováč, nateraz z Nitrí, bol, podľa jeho slov, označený kritikou v 70-tych rokoch za slovenského Ferlinghettiho, čo čiastočne potvrdil autobiografickou básňou, ktorú aj napriek vyššiemu veku, hovoril nasпамáť.

Čakanie na vystúpenie.
Zprava doľava: T.Sopková, O.Glušíková, S.Vencelová.

Jozef Palaščák počas prezentácie básnického debutu *Teloi*.

Dramaturgičkami večera boli Lucia Jendlarová a Eva Urbanová z FHV UMB, ktoré v druhom bloku uviedli Terezu Sopkovú z FHV UMB, ukazujúcu nám dievča v *maminých príúch*, v ktorých si *nemusi dávať pozor na slová*. Možno nás chce *potopiť znovu, ak povieme, čo ďalej?* Jana Vašíčková z PeF UMB s *nasbíranými smútkami z Anglie* nechala *stromy za mestom splýnuť v jedno(m) momente*. Dokumentárny film Viktora Benického z FDU AU položil otázku časovej vhodnosti výstavby diaľnice z pohľadu ľudí, uchýľujúcich sa do chatiek nad Kostivarskou.

Okrem mladých turistov prišli na Rekreatúru aj skúsení šerpovia. Košickému básnikovi Jozefovi Palaščákovi sme závideli debutovú zbierku *Teloi*, za ktorú získal prémii Ivana Kraska, pretože kúpiť sme si ju mohli už len v knižkupectve. Prešovský básnik Ivan Baláž-Kráľ čítal zo štvrtej pripravovanej zbierky,

Prechodným zastavením medzi prózou a poéziou tvorí básňou pásmo, ktorú sme si vypočuli v podaní Anny Mackovej z FHV UMB, aby nás *bzuketom včely* naladila na *bláznivé forte* a *piatu oktavu*.

Turisti postupujú nielen rebríkmi a reťazami, ale aj dlhšími úsekmi lesov, či lúk. Takými boli texty študentov FHV UMB Evy Gavalierovej, Marcela Páleša a Abdelrazaka Boualiho. Abdelova poviedka *Pokušenie* predstavila človeka, chystajúceho slávnostný obed zo seba samého. Eva si zaspomínala na časy *Priateľiek* a Marcel ponúkol impresionistický opis zo svojho debutu *Keď slnko nezapadá*. Záverečný blok uzavrel film Romana Kočana z FDU AU venovaný človeku, ktorý sa snaží byť umelcom, ale jeho úsilie vyznieva groteskne.

Rekreatúra 2010 je naplánovaná na 21. 4. 2010 a bude spojená s 10. ročníkom Súťaže študentov a študentiek UMB v pôvodnej tvorbe poézie a prózy, ktorú organizuje Katedra slovenského jazyka a literatúry FHV UMB.

Mgr. Martin Benikovsky
interný doktorand KSJL FHV UMB

Plná spoločenská miestnosť UPC. V prvom rade zprava doľava: I.Baláž- Kráľ, A. Macková, E. Gavalierová a A.Bouali.

Oceňovanie dobrovoľníčok a dobrovoľníkov „Srdce na dlani 2009“

Centrum dobrovoľníctva v snahe vyjadriť poďakovanie a morálne uznanie občanom, ktorých dobrovoľná práca je výnimočná a vysoko prospešná, a ktorí sú inšpiratívnym príkladom pre ostatných spoluobčanov už po tretí rok, v spolupráci s Katedrou sociálnej práce Pedagogickej fakulty UMB a Mestom Banská Bystrica, v decembri roku 2009 realizovalo oceňovanie dobrovoľníčok a dobrovoľníkov v meste Banská Bystrica cenou „Srdce na dlani“.

Mesto Banská Bystrica tradične a historicky patrilo medzi mestá, v ktorých obyvatelia prejavovali vysokú mieru solidarity a filantropie. Realizácia ocenenia dobrovoľníckej práce „Srdce na dlani“ dokazuje, že i v súčasnosti sú hodnoty nášho mesta postavené na princípoch demokracie, ľudských práv a solidarity, a že občania nášho mesta svojimi dobrovoľníckymi

aktivitami aj v súčasnosti preukazujú svoj záväzok starať sa o vzdelanie, kultúrny rozvoj, zdravie a budúcnosť nášho mesta. „Srdce na dlani“ je ocenenie Centra dobrovoľníctva, ktoré smeruje k zvýšeniu statusu dobrovoľníctva a k jeho rozvoju na území mesta Banská Bystrica. Ide o ocenenie dobrovoľníčok a dobrovoľníkov (jednotlivcov i kolektívov) za dobrovoľnícku

činnosť vykonávanú bez nároku na finančnú odmenu v prospech iných, v rôznych oblastiach spoločenského života, rozvoja komunity, ochrany životného prostredia, kultúry, výchovy a vzdelávania a pod.. Prípadne aj za výnimočný čin alebo iný prejav solidarity a motivovania k službe pre druhých.

Decembrové oceňovanie dobrovoľníckej práce „Srdce na dlani“, na zabezpečovaní ktorého sa každoročne dobrovoľne podieľajú aj dobrovoľníčky a dobrovoľníci Katedry sociálnej práce Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici, bolo udeľované v kategóriách aktívna pomoc seniorom, pomoc pri prekonávaní bariér ľuďom so zdravotným postihnutím, podnetný prínos pri práci s deťmi a mládežou, práca pre komunitu a šírenie myšlienky dobrovoľníctva aktívnou pomocou iným.

Písomné návrhy na udelenie ocenenia mohla podľa štatútu zaslať akákoľvek právnická osoba a skupina fyzických osôb. Celkovo bolo prijatých 17 návrhov, v ktorých bolo na ocenenie navrhnutých 10 jednotlivcov a 7 dobrovoľníckych skupín. Spolu bolo nominovaných viac ako 240 dobrovoľníčok a dobrovoľníkov.

na ocenenie dobrovoľníckej práce „Srdce na dlani“. Je to cesta, akou možno aj tento rok vyjadriť poďakovanie všetkým ľuďom, ktorí nezištne venujú svoj čas, energiu a schopnosti v prospech iných ľudí a svojich komunit.

Návrhy boli rozčlenené do 5 kategórií. O udelení ocenenia „Srdce na dlani 2009“ rozhodla 26. novembra komisia, tvorená zo zástupcov Centra dobrovoľníctva, Katedry sociálnej práce Pedagogickej fakulty UMB, občanov mesta Banská Bystrica a organizácií pracujúcich s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami. Komisia rozhodla o udelení 10 ocenení „Srdce na dlani 2009“ a ostatným nominovaným dobrovoľníčkam a dobrovoľníkom bolo vyjadrené poďakovanie odovzdaním ďakovných listov.

V snahe pokračovať v tradícii oceňovania dobrovoľníckych aktivít má Centrum dobrovoľníctva, o. z., v spolupráci s Katedrou sociálnej práce Pedagogickej fakulty UMB aj v roku 2010 v pláne šíriť myšlienku dobrovoľníctva a vyzvať organizácie a jednotlivcov na území Banskobystrického samosprávneho kraja, ktoré-/i spolupracujú s dobrovoľníkmi a dobrovoľníčkami k nominácii jednotlivca alebo skupiny osôb

Mgr. Maria Joklová
Katedra sociálnej práce PF UMB

Jeden z výsledkov zahraničnej zmluvnej spolupráce

Sliezska univerzita v Katowiciach a Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici realizujú už viac rokov zmluvnú spoluprácu. Ekonomická fakulta UMB patrí v napĺňaní dohôd k tým fakultám, ktoré sa usilujú o reálne naplnenie podstaty zmlúv. Škola riadenia (Szkoła zarzadzania) v Chorzowie ako súčasť Sliezskej univerzity v Katowiciach patrí k tradičným a osvedčeným partnerom EF UMB. Účasť na študentskej vedeckej konferencii, zastúpenia vo vedeckých výboroch, spoločné projekty (IVF), pôsobenie v pedagogickom procese, ale aj vzájomná výmena publikácií a vytváranie priestoru pre publikačnú činnosť sú už pevne zabudované a viac-menej prirodzené súčasti v činnosti týchto partnerských inštitúcií.

Jednou z nedávnych aktivít bola spoločne organizovaná medzinárodná vedecká konferencia s názvom *Contemporary challenges towards management*, ktorá sa pod záštitou Joachima Foltysa konala dňa 11. decembra 2009 na pôde Univerzity v Katowiciach. Jednodňovej konferencie sa za Ekonomickú fakultu UMB aktívne zúčastnili prof.

Ing. Mária Uramová, PhD. a doc. Ing. Jana Marasová, PhD. Prezentácia výsledkov vlastného výskumu a výskumu svojich kolegov a diskusia o nich boli nielen obohatením pre účastníkov konferencie, ale aj prínosom pre skvalitnenie pedagogickej a budúcej vedeckovýskumnej činnosti fakulty.

Obvykle sa zamýšľame nad prínosmi účasti na medzinárodných konferenciách a nad tým, čo a komu takáto účasť priniesla. Len letmý pohľad na prínosy nás utvrdzuje v tom, že táto konferencia bola pre fakultu a jej jednotlivcov užitočná. V recenzova-

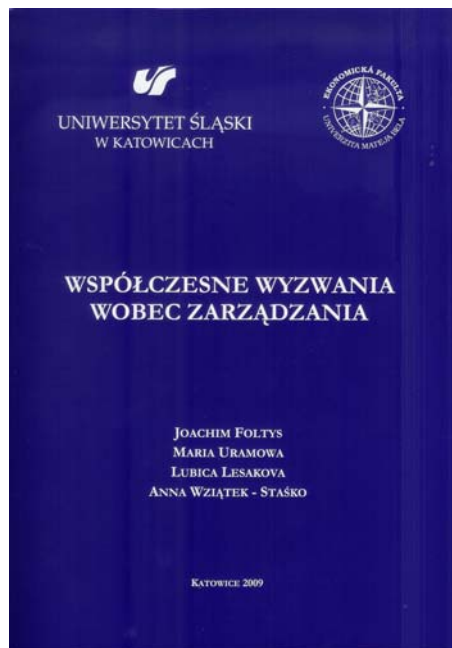

nom zborníku bolo publikovaných 23 vedeckých príspevkov, z toho 8 autori boli doktorandi z Ekonomickej fakulty UMB. Nemenej dôležitým výsledkom boli aj zahraničné citácie, členstvá vo vedeckom výbore (prof. Ing. Ľubica Lesáková, PhD., prof. Ing. Milota Vetráková, PhD., prof. Ing. Mária Uramová, PhD.) a zostavovatelia vedeckého zborníka (prof. Ing. Ľubica Lesáková, PhD., prof. Ing. Mária Uramová, PhD. za Ekonomickú fakultu UMB).

Vzájomne prospešná spolupráca a jej naplnenie nielen v tomto prípade, ale aj v ďalších zmluvných dohodách sú na Ekonomickej fakulte UMB pravidelne vyhodnocované. Zároveň veríme, že rovnako ako pre ekonomickú fakultu, tak aj pre univerzitu znamenajú obohatenie spoločnej práce a úsilia.

Zborníky sú k dispozícii v Univerzitnej knižnici UMB a v čiastkových knižniciach pracovísk Ekonomickej fakulty UMB. Poďakovanie patrí všetkým autorom, ktorí prijali pozitívne výzvu na prezentovanie výsledkov svojej vedeckovýskumnej činnosti, ale aj organizátorom konferencie v Chorzowie, ktorí vytvorili príjemnú a tvorivú atmosféru.

prof. Ing. Mária Uramová, PhD.
dekanka Ekonomickej fakulty UMB

3. medzinárodné stretnutie partnerov v rámci projektu Grundtvig: TANDEMS GO! „Twinning the elderly and young people as a possibility of e-learning“

V dňoch 9. 12. 2009 – 11. 12. 2009 sa uskutočnilo pracovné stretnutie riešiteľov projektu na pôde UMB v Banskej Bystrici. Projekt reaguje na vzdelávacie potreby staršieho obyvateľstva v Európe a ponúka mu možnosť doplniť si vedomosti z oblasti práce s novými informačno-komunikačnými technológiami (IKT). Koordinátorom je Starostwo Powiatowe Mikołow z Poľskej republiky a na projekte participuje 7 partnerských inštitúcií:

1. E-seniors organization Paris, Francúzsko
2. Vocational training center n.e.l.e- Prefecture of Thesprotia Igoumenitsa, Grécko
3. Mehmet Hasan Sert Ilkogretim Okulu – Okul Aile Birliği Konya, Turecko
4. Câmara Municipal de Grândola, Portugalsko
5. Health and Safety Unit - Education Division Floriana, Malta
6. Ljudska Univerza Ajdovščina, Slovinsko
7. Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovensko.

Účastníkov stretnutia na úvod privítali doc. PhDr. Ján Chorvát, PhD., prorektor pre medzinárodnú spoluprácu a vzťahy s verejnosťou UMB, a riaditeľ Centra pre celoživotné vzdelávanie UMB Mgr. Ján Sitarčík, ktorí ich oboznámili s históriou a zameraním UMB a s možnosťami celoživotného vzdelávania, ktoré naša univerzita poskytuje pre širokú verejnosť. Nasledovala návšteva na Mestskom úrade v Banskej Bystrici, kde ich prijali primátor mesta Mgr. Ivan Saktor a vedúci odboru školstva, športu a kultúry Mgr. Stanislav Kútik. Pán primátor vo svojom prejave upozornil na spoločenskú potrebu programov určených na vzdelávanie starších spoluobčanov mesta a ocenil prínos projektu „Tandems Go!“ za významný podiel v tejto oblasti.

Po oficiálnej časti nasledovalo pracovné rokovanie partnerov, výmena skúseností a poznatkov v oblasti vzdelávania seniorov, ako aj rozdelenie ďalších úloh, ktoré majú byť zrealizované do nasledujúceho stretnutia – naplánovaného na budúci rok v Slovinsku. V rámci pracovnej časti programu sa partneri zúčastnili časti výučby predmetu informačné a komunikačné technológie I na Univerzite tretieho veku, ktorá sčasti prebieha v dvojiciach – tandemoch, tvorených seniormi a juniormi. Študenti UTV sa za pomoci svojich partnerov – juniorov učia napr. vyhľadávať informácie na internete, pracovať s elektronickou poštou a využívať nové formy komunikácie prostredníctvom chat-u a sociálnych sietí. Za mladú generáciu sa na vzdelávaní podieľajú študenti EF a FPaMV UMB. V súčasnosti prebieha už

druhá séria takýchto vzdelávacích podujatí a v rámci programu je naplánovaná aj tretia séria.

Po ukončení série kurzov nasleduje ich zhodnotenie prostredníctvom elektronických dotazníkov publikovaných v LMS Moodle, kde ich účastníci, zvlášť junióri a senióri, hodnotia jednotlivé aspekty kurzov, napr. prácu v tandeme, užitočnosť získaných poznatkov, dĺžku konania kurzov ap.

Koordinátorom projektu na UMB je Ing. Dagmar Kokavcová, PhD. z EF UMB. Riešiteľský kolektív ďalej tvoria doc. Ing. Irena Šulajová, CSc., riaditeľka UTV UMB, PhDr. Mária Badinská, PhD. z FPaMV UMB, Ing. Jolana Gubalová, PhD. a Ing. Lena Theodoulides, MBA z EF UMB.

Ing. Dagmar Kokavcová, PhD.

Ing. Jolana Gubalová, PhD.

EF UMB

Grant decision N° SLK/002/06 of the Flemish government
Project „Supporting the development of strong and sustainable social
economy network in the Banska Bystrica region“

Kurz „Manažér sociálneho podnikania“

Jednou z aktivít Ekonomickej fakulty UMB v Banskej Bystrici v rámci projektu podporeného Flámskou vládou „Podpora rozvoja silnej a udržateľnej siete sociálnej ekonomiky v banskobystrickom regióne“ bolo pripraviť a zabezpečiť kurz s názvom Manažér sociálneho podnikania. Tento kurz bol akreditovaný Ministerstvom školstva SR a už v roku 2008 boli osvedčenia o jeho ukončení vydané prvým

Napätí účastníci pred absolvovaním záverečných skúšok kurzu

36 absolventom. Odborným garantom kurzu je prof. PaedDr. Gabriela Korimová, PhD. z Katedry ekonómie EF.

Ponukové listy kurzu sme poslali v spolupráci s jedným z partnerov projektu Banskobystrickým samosprávnym krajom – 50 predpokladaným záujemcom. Prihlásilo sa nám **26 účastníkov kurzu**. Vzdelávali sa v ňom predovšetkým manažéri z domovov dôchodcov a domovov sociálnych služieb, ale aj neziskových organizácií, chránených dielní, občianskych združení, samosprávy (mesto, VÚC), SZČO. Všetci účastníci boli z Banskobystrického samosprávneho kraja a jeden zastupoval Košický samosprávny kraj.

Celkový rozsah kurzu je 240 hodín, z toho: 140 vyučovacích hodín prednášok, seminárov, cvičení a tréningu; 20 hodín individuálneho projektovania v spolupráci s konzultantom a 80 hodín odbornej praxe v sociálnom podniku.

Kurz začal dvojdnovým sústredením 26. – 27. 2. 2009 a ďalej prebiehali dvojdnové sústredenia vždy posledný štvrtok a piatok v mesiaci. S dvojmesačnou prestávkou počas letných prázdnin kurz pokračoval až do 31. 10. 2009.

Výučbu zabezpečovalo 16 skúsených lektorov z prvého kurzu, ktorí sa na jednotlivých sústrediach venovali nasledovnému **obsahu**:

1. Úvod do problematiky.
2. Nová sociálna politika, sociálna ekonomika a transformácia sociálnych služieb.
3. Chudoba a sociálna exklúzia.
4. Efektívne zabezpečovanie verejných služieb.
5. Sociálne podnikanie ako moderný nástroj sociálnej ekonomiky, sociálne podniky doma a v zahraničí.
6. Environmentálny manažment.
7. Manažment sociálnych služieb a manažérstvo kvality služieb.

8. Fundraising, finančný manažment sociálnych služieb.
9. Administratívny manažment sociálnych služieb a sociálneho podnikania.
10. Marketing sociálnych služieb a sociálneho podnikania.
11. Riadenie ľudských zdrojov.
12. Interpersonálna komunikácia.
13. Supervízia.
14. Koučovanie.
15. Politika zamestnanosti vylučovaných skupín obyvateľstva, aktívne nástroje, typy sociálnych podnikov.
16. Tvorba a manažment projektov.
17. Chránené dielne ako špecifická forma sociálneho podniku.
18. Projekt sociálneho podniku od A po Z.
19. Manažment exkurzie a praxe.

Členovia prvej skúšobnej komisie sú spokojní... Zľava: Ing. Strhársky (Integra – chránené dielne, n. o.), prof. Korimová (EF), PhD. Eupťáková (BBSK), chýba doc. Čierna (EF)

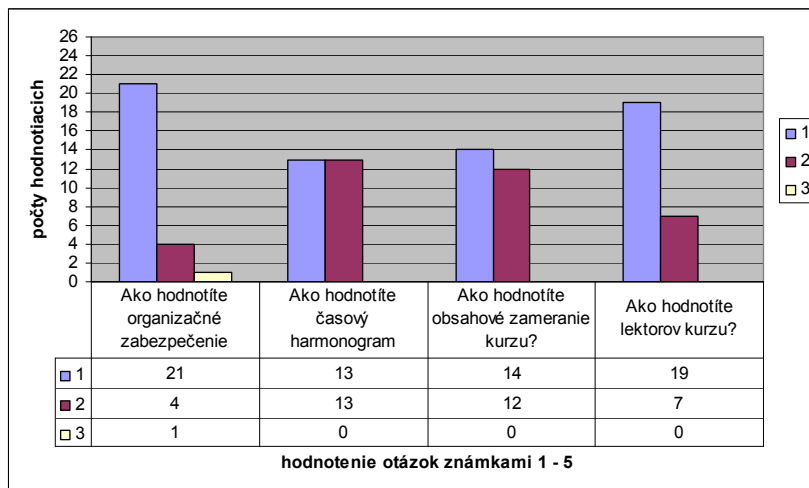
Spokojná je aj druhá komisia... Zľava: Bc. Istvánová (ÚPSVaR Zvolen, Ing. Jakab (EF), doc. Seková (EF) a Mgr. Mako (Združenie mladých Rómov Slovenska)

Počas celého kurzu prebiehali aj individuálne konzultácie a v mesiaci november 2009 dvojtyždňová odborná prax v sociálnych podnikoch.

Na poslednom sústredení sme požiadali účastníkov kurzu o anonymné vyplnenie krátkého dotazníka, pozostávajúceho z 10 otázok. Chceli sme vedieť dôvody prihlásenia

na kurz, ako hodnotia organizačné zabezpečenie, časový harmonogram, obsahové zameranie, lektorov kurzu. Tiež sme chceli zistiť, či je pre nich účasť na ňom prínosom, aké sú ich pripomienky, návrhy, či majú záujem zúčastňovať sa podobných kurzov aj ďalej a či vedia odporučiť niekoho, kto by mal o takýto kurz záujem v budúcnosti.

Čo sa týka otázok hodnotených známkou (1 – 5, pričom 1 = výborná, 5 = nevyhovujúca), **organizačné zabezpečenie kurzu** bolo ohodnotené priemernou známkou 1,23; **časový harmonogram kurzu** 1,50; **obsahové zameranie kurzu** známkou 1,46 a **lektori kurzu** boli ohodnotení priemernou známkou 1,27. Najvýstižnejšie nám hodnotenia podľa počtu účastníkov kurzu ukáže nasledovný graf:

Kurz je podľa ďalších odpovedí pre všetkých účastníkov **prínosom**, všetci majú **záujem o podobné kurzy aj v budúcnosti**, štvrtina z nich by nám menovite vedela **odporučiť ďalších záujemcov**. Čo sa týka otvorených otázok, najlepšie je odcitovať niektoré z odpovedí:

Z akých dôvodov ste sa prihlásili na kurz?

Odpovede: „... zistiť, čo je sociálny podnik (SP), na akú skupinu zamestnancov je zameraný, spôsob financovania, ... zdokonaľiť sa po odbornej stránke, získať informácie potrebné k zriadeniu a riadeniu SP s predpokladom ich využitia v súčasnej riadiacej pozícii, ... rozšíriť si svoje vedomosti v oblasti „podnikania“ v sociálnych službách (SS), ... v budúcnosti by som chcela vytvoriť chránenú dielňu (CHD) pre našich klientov, ale predtým chcem vedieť všetko o problematike SP, ... z VÚC, ... mal som v pláne otvoriť SP, ... na základe doporučenia od zriaďovateľa, ... zaujíma ma táto problematika, uvažujem o zriadení CHD v našom zariadení, ... chcela som sa dozvedieť viac o SP, ... zvýšenie kvalifikácie, celoživotné vzdelávanie, ... zoznámiť sa s niečím novým a získať informácie o vytvorení SP, ... rozšíriť obzor v tejto oblasti s možnosťou uplatnenia v praxi, ... získanie nových vedomostí v oblasti SP, ... za účelom doplnenia vzdelania a získania nových poznatkov z platnej legislatívy a získania nových kontaktov, ... zaujíma ma nový trend v sociálnej oblasti, ... myšlienka založiť CHD, SP, získať teoretické a praktické zručnosti na realizáciu myšlienky, ... rozšírenie obzoru, ... zaujímala ma táto problematika,

chcela som v tejto oblasti pracovať + doplnenie vzdelania a vedomostí...“

Vaše pripomienky, návrhy k organizačnému zabezpečeniu kurzu.

Odpovede: „... pre účastníkov boli vytvorené všetky podmienky pre plynulý priebeh vzdelávania, ... vytvorené dobré podmienky pre priebeh kurzu, ... organizačné zabezpečenie bolo na vysokej úrovni a som vďačná organizátorom, že som sa mohla zúčastniť, ... nemám žiadne pripomienky, ... na veľmi dobrej úrovni a splnilo moje očakávanie, ... možno – skladať súrodejší skupiny účastníkov kurzu, ... pozitívne hodnotím mailovú komunikáciu...“

Vaše pripomienky, návrhy k časovému harmonogramu kurzu.

Odpovede: „... dať ho ako súvislú prípravu nepretrženú letnými prázdninami, rovnako aj obhajobu plánovať v máji – júni, ... mesačné intervaly mi maximálne vyhovovali, ... pre dochádzajúcich je veľmi náročné, ak sa presne dodržia termíny ukončenia prednášky...“

Vaše pripomienky, návrhy k obsahovému zameraniu kurzu.

Odpovede: „... viac praktických ukážok a realizovanie teórie v praxi, ... viac praktických cvičení s výpočtom finančných príspevkov v zmysle aktuálneho

Zákona o službách v zamestnanosti, ... obsahovo dobre zostavený kurz, ... zo všetkých prednášok sa mi najviac páčil komunikačný výcvik a pracovné právo, ... pridať viac praktických skúseností, ... žiadne, bola som spokojná, ... trochu viac poznatkov z praxe, ... ďakujem za nové poznatky, ktoré som tu získala, ... niektoré prednášky celkom nekorešpondovali s témou a boli zbytočne teoretické, ... viac pracovného práva...“

Vaše pripomienky, návrhy k lektorom kurzu.

Odpovede: „... prednášky boli na vysokej úrovni a bravúrne zvládnuté, ... niektorí lektori boli len teoretickí, bolo by dobré spolupracovať s takými, ktorí majú skúsenosti v danej oblasti, ... lektori boli pripravení odpovedať nám čo najviac, ... erudované prednášky, odborníci na 1, ... každý z lektorov sa snažil dať nám maximum zo svojej prednášky, ... lektori boli vždy pripravení a odborne zdatní, ... najmä prof. Korimová bola veľmi inšpirujúca, ... niektorí lektori boli výborní, ... môžem hodnotiť len súhrnne, takže výborne, až na jednu výnimku...“

Vaše pripomienky, návrhy k prínosu kurzu.

Odpovede: „... všetky otázky, ktoré som si kládla v oblasti SP, boli pre mňa zodpovedané, ... som obohatená o nové poznatky, ktoré vo svojej práci určite využijem, ... kurz mi zodpovedal všetky otázky v danej oblasti (SP), ... po každom stretnutí som odchádzala s novými poznatkami, ... malo to pre mňa veľký prínos, veľa informácií a poznatkov, ... získala som veľa cenných informácií, ktoré môžem uplatniť v mojej praxi, ... veľa podnetov pre prácu v praxi a v ďalšej činnosti,

... kurz splnil moje očakávania, ... všetky prednášky súviseli s predmetom činnosti našej organizácie, obohatili ma, myslím, že SP na Slovensku je utópia...“

Vaše pripomienky, návrhy k tomuto kurzu.

Odpovede: „... možno by sa malo viac času venovať spôsobu napojenia na orgány samospráv, lebo podľa mojich informácií obecné úrady majú vo vytváraní SP zelenú, ... je to skvelá oblasť, treba znevýhodnených integrovať, dať im možnosť uplatniť sa v našej spoločnosti, čím sa zvýši kvalita ich života, ... napojenie na samosprávy, ... chceme iba pokračovať, ... doporučujem viac právneho poradenstva, ... bola som nadmieru spokojná, získala som oveľa lepšie prehľad, čo je SP, CHD, v ktorých som mala ešte značné medzery, ... tento kurz ma naučil veľa nového, ale aj to, čo som už vedela, vo mne prebudilo, lebo som na to zabudla alebo to vo mne vyhorelo, preto ďakujem, že som sa ho mohla zúčastniť, ... nemám pripomienky, ... vypracovať konkrétny projekt SP v rámci výučby, ... niektoré prednášky si odporovali – Manažment kvality vs. Finančný manažment, ... vzdelávanie + získané informácie boli veľmi podnetné, možno by som uvítala väčší priestor supervízií, ... ďakujem za možnosť zúčastniť sa, ... viac sa venovať spracovávaniu projektov – cvičeniam, ... myslím, že prednášky, či semináre alebo diskusie plnili účel získavania vedomostí v maximálnej miere, vynímajúc čítania zo slidov, ... bol viac zameraný na domovy sociálnych služieb ako na SP ako také...“

Na čo by sa podľa Vás mali podobné kurzy ešte zamerať?

Odpovede: „... viac skúseností z praxe, ... viac sa venovať finančnému manažmentu SS, štandardom kvality, strategickému systému riadenia výkonnosti zariadení sociálnych služieb a procesu budovania Balanced scorecard, ... čisto manažerský kurz, ... mňa osobne by zaujímala psychológia práce s ľuďmi, ale to je asi širokou témou ďalšieho kurzu, ...navštevovať SP a komunikácia so zriaďovateľmi, ...pridať aj zahraničné skúsenosti, z ktorých by sa dalo aj viac čerpať,

Sprava: prof. Korimová (odborná garantka kurzu), prof. Uramová (dekanka EF), Ing. Jakab (organizačná garantka kurzu) – po skončení slávnostnej udalosti.

naoľko majú viac skúseností, ...1-2 dni stáže alebo praxe vo fungujúcich SP, ...aplikácia na prax, ...vzhľadom na to, že sme z praxe, aplikácia nových metód práce v praxi, ...na praktické príklady fungujúcich SP a CHD, ...viac sa zamerať na ľudí s kombinovaným postihnutím, ...tvorba a manažment projektov, ...aktuálnosť v legislatíve, ...skúsenosti zo zahraničia...“

Dňa 3. 12. 2009 absolventi kurzu na záverečnej skúške obhájili svoje záverečné práce – projekty sociálneho podnikania. Na druhý deň boli úspešným absolventom kurzu slávnostne odovzdané akreditované osvedčenia dekanou Ekonomickej fakulty, za prítomnosti odbornej garantky kurzu a organizačnej garantky kurzu.

Viac informácií o projekte „Podpora rozvoja silnej a udržateľnej siete sociálnej ekonomiky v banskobystrickom regióne“ si môžete pozrieť na stránke: (www.ef.umb.sk/projectse).

Absolventi kurzu pred slávnostným odovzďávaním osvedčení

Ing. Katarína Jakab
organizačný garant kurzu Manažér
sociálneho podnikania
koordinátorka projektu za EF UMB
v Banskej Bystrici

Projekt rozvojovej pomoci študentov Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, „Si študent, pomôž kolegovi na Ukrajine“

Na Miléniovom summite OSN v septembri roku 2000 potvrdilo 189 členských krajín záväzok venovať najvyššiu pozornosť udržateľnému rozvoju a boju proti chudobe. Výsledkom iniciatívy je prijatie 8 Miléniových

chrípky, ktorá sa rozšírila nebyvalým spôsobom na Ukrajinu.

Vírus bol o to ničivejší, že súbežne s ním postupoval zo západu na východ Európy zmutovaný kmeň prasacej chrípky. Udalosti v krátkej dobe nabrali

nekontrolovateľný spád a vláda Ukrajiny, nášho východného suseda, vyhlásila mimoriadne kritický stav v krajine, hlavne v jeho západnej oblasti, a požiadala svojich susedov oficiálne o humanitárnu pomoc. Najviac postihnutou bola Terno-polská oblasť,

časť získať súhlas najvyšších štátnych inštitúcií, v tomto prípade Ministerstva vnútra SR, Ministerstva zahraničných vecí SR a aj súhlas Ministerstva financií SR, ktoré odobruje použitie slovenských finančných prostriedkov na zahraničné použitie.

Spoločný projekt študentov, zamestnancov Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a OECD tak po splnení náležitých formalít dňom 1. 12. 2009 prekročil hranice SR. Verejná zbierka na pomoc Ukrajinu pod názvom „Si študent, pomôž kolegovi na Ukrajine“ sa stala konkrétnym vyjadrením študentskej spolupatričnosti a solidarity so svojimi kolegami na Ukrajine. Medzi prvými významnými osobnosťami slovenského života, ktorí podporili študentskú aktivitu okamžite po jej uverejnení v médiách, bol aj prvý kozmonaut v histórii samostatnej Slovenskej republiky Ivan Bella. Osobným listom vyjadril svoje presvedčenie, že zbierka nájde svojho konkrétneho adresáta na Ukrajine a splní cieľ, ktorý si študenti vytýčili.

Verejná zbierka prebiehala v priestoroch Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici od 10. 12. 2009 do 18. 12. 2009. Úspešnou komunikáciou s Asociáciou ukrajinských študentských samospráv (UASS), so sídlom v hlavnom meste Ukrajiny v Kyjeve, a účinnou podporou

rozvojových cieľov (Millennium Development Goals – MDGs), ktoré sa stali všeobecne akceptovaným rámcom pre meranie pokroku vo svete. Po summite OSN v septembri 2005 v New Yorku sa téma plnenia Miléniových rozvojových cieľov dostala opäť do popredia záujmu medzinárodného spoločenstva. Slovensko sa prostredníctvom svojich najvyšších predstaviteľov na summite k plneniu týchto cieľov jednoznačne prihlásilo.

Humanitárna pomoc je základnou súčasťou systému oficiálnej rozvojovej pomoci, platia však pre ňu špecifiká, ako napr. časový rámec pomoci, ako aj nepredvídateľné udalosti, bezpečnostné riziká, rýchle zmeny prostredia a podobne. Príkladov takýchto špecifik z nedávnej minulosti by sme mohli spomenúť veľa, no pozastavíme sa pri udalostiach na sklonku roku 2009 na východ od našej hranice, na Ukrajine.

Nielen svetová hospodárska kríza, ale aj súčasné klimatické zmeny, ktoré sú odrazom narastajúcich environmentálnych problémov sveta, si na konci roka vyžiadalo svoju ďalšiu obeť – v podobe nebezpečného vírusu sezónnej

kde následky pretrvávajú dodnes.

Podľa TASR zo dňa 5. januára 2010 od vypuknutia epidémie v októbri 2009 hospitalizovali na Ukrajinu viac ako 222 000 ľudí. Na jednotkách intenzívnej starostlivosti ešte v súčasnosti leží 254 pacientov v vážnymi prípadmi chrípky a symptómami podobnými chrípke. Počet mŕtvych sa vyšplhal nad číslo 805 osôb.

Reakcia slovenskej vlády na túto žiadosť bola okamžitá. Prvý oficiálny konvoj smeroval na Ukrajinu s materiálom, v ktorom sa nachádzalo okrem iného aj 200 000 ks tvárových rúšok.

Študenti Ekonomickej Fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, denne sledujúc vývoj situácie na Ukrajine, takisto okamžite zareagovali na daný stav spôsobom, ktorý je im blízky. Iniciovali verejnú zbierku na pomoc svojim ukrajinským kolegom, vysokoškólakom, v najviac postihnutej oblasti. V prvom rade bolo potrebné získať administratívny súhlas na vyhlásenie tejto zbierky. Podarilo sa s pomocou partnera, ktorým v tomto projekte je občianske združenie Otvorený Európsko-Slovenský Dvor so sídlom v Banskej Bystrici, v pomerne krátkom

veľvyslanectva Ukrajiny na Slovensku bolo dosiahnuté, že na konci prvej etapy projektu bola vyzbieraná finančná hotovosť, za ktorú sa podarilo nakúpiť 5 000 ks tvárových rúšok. Toto ľudské posolstvo a kolegiálne vyjadrenie spolupatričnosti s kolegami na Ukrajine bolo oficiálne odovzdané na Veľvyslanectve Ukrajiny na Slovensku v priebehu prvého týždňa mesiaca február 2010, ktoré doručí výnos zbierky predstaviteľom UASS v Kyjeve, ktorí budú ďalej distribuovať rúška.

Určite si všetci zúčastnení uvedomujú, že zbierka nenapraví v plnom rozsahu spoločensko-ekonomické fenomény, ktoré v súčasnosti sužujú Ukrajinu. V prvej etape bola snaha nakúpiť zdravotnícky materiál, ktorý je určený na zmiernenie dopadov a vytvorenie prevencie pred druhou vlnou chrípky, ktorá sa očakáva podľa oficiálnych zdrojov v mesiacoch február – marec 2010.

Tento krok koordinačného výboru študentov Lucie Filgašovej, Daniela Grocholu, Miriamy Hrabčákovej, Slávky Kováčovej, Lukáša Klorusa, Lukáša Majera, Lucie Mudrákovej,

Marty Slaminkovej, ktorý si určite zaslúži uznanie a nasledovanie, ukázal nové smery, otvoril širšie a konkrétne cesty novej spolupráce a naštartoval partnerský dialóg s kolegami na Ukrajine. V plnej miere naplnil myšlienku slovenskej vzájomnosti, spolupatričnosti a solidarity, v duchu ktorej bola výzva vyhlásená. Sme presvedčení, že táto možno pre niekoho zabudnutá myšlienka nájde aj dnes svoju kladnú odozvu a zaslúži si určite takú pozornosť, akú venujeme každej novej situácii, ktorá vzniká v súčasnom kozmopolitnom priestore novej silnej Európy.

Najväčšie poďakovanie, že výsledkom tejto aktivity je konkrétna pomoc obyvateľom Ukrajiny patrí všetkým, ktorí osobne prispeli do tejto zbierky. Poďakovanie patrí aj vedeniu univerzity, ekonomickej fakulty a pracovníkom katedry financií a účtovníctva, bez ktorých súhlasu a ich prevzatia zodpovednosti na tomto poli diania, by zbierka bola len myšlienkou študentov, ktorá by si ešte stále hľadala svoje konkrétne miesto v súčasnej zložitej dobe.

Verejná zbierka, ktorej povolenie trvá do 31. mája 2010, uzatvára prvú etapu posolstva odovzdaním rúšok ukrajinským kolegom. Tento termín je výzvou aj pre ostatné fakulty a ďalšie slovenské univerzity pridať sa do projektu a podporiť svojimi konkrétnymi krokmi študentov Ekonomickej fakulty v Banskej Bystrici a spoločne s nimi v budúcnosti pokračovať v naznačených líniiach a pritiahnuť do svojho diania aj ostatné univerzity v zahraničí. Stmeliť študentov do európskej aktivity, ktorej výsledkom bude študentské budovanie povedomia silnej Európy, silných národov s rešpektovaním jednotlivých kultúr, jazykov a špecifik každej krajiny, ktorá sa zapojí do tohto diania. A na základe týchto atribútov spoločne hľadať východiská a reagovať na súčasné závažné témy, ktoré sužujú nielen Európu, ale celý svet.

Ing. Ivan Pažúr, OESD

Doc. Ing. Marta Orviská,

KFÚ EF UMB

Lukáš Majer a Daniel Grochola za študentský koordinačný výbor zbierky

Národná konferencia O ŠKOLSKOM ŠPORTE 2009

V dňoch 5. – 6. novembra 2009 na Štrbskom Plese sa konala **národná konferencia O ŠKOLSKOM ŠPORTE 2009 „SLOVENSKÝ ŠKOLSKÝ ŠPORT“** Podmienky – prognózy – rozvoj pod záštitou Ministerstva školstva Slovenskej republiky, v rámci ktorej boli ocenení športovci a tréneri za Univerziády 2008/2009. Medzi úspešnými ocenenými športovcami a trénermi boli aj študenti a funkcionári UMB.

Tréneri medailistov na SU letnej a zimnej časti

Atletika: Ivan Čillík – docent na Katedre telesnej výchovy a športu FHV UMB, prodekan pre pedagogickú činnosť a sociálnu starostlivosť o študentov FHV UMB, predseda športovej komisie atletiky SAUŠ.

Svetová zimná univerziáda HARBIN Čína 2009

- **Zjazdové lyžovanie – J. Babušiak**, študent Fakulty humanitných vied UMB. Pripravuje sa na SZU 2011 v Turecku.
Výsledky
SG muži – **2. miesto**
kombinácia – **3. miesto**.
- **Ladový hokej – Filip Macejka** – kapitán družstva mužov – študent Právnickej fakulty UMB B. Bystrica
Výsledok: Družstvo mužov – **3. miesto**.

Svetová letná univerziáda – Belehrad – Srbsko

Atletika – Martina Hrašnová – študentka Fakulty humanitných a prírodných vied UMB B. Bystrica

Výsledok: 2. miesto hod kladivom.

Všetkým oceneným gratulujeme a prajeme ešte veľa úspechov!

PaedDr. Martina Mandžáková, PhD.

KTVŠ FHV UMB

PRÍSPEVKY ŠTUDENTOV

Slovenská atlantická komisia získala post viceprezidenta v medzinárodnej organizácii

Štyria členovia Slovenskej atlantickej komisie a zároveň študenti FPVaMV UMB v dňoch 7. – 10. októbra 2009 sa zúčastnili výročného Valného zhromaždenia Asociácie Atlantickej zmluvy (ATA), ktoré sa konalo v Kyjeve pri príležitosti 55. výročia ATA a za účasti desiatok prominentných predstaviteľov diplomatickej komunity z európskych krajín, NATO a Ukrajiny. Cieľom valného zhromaždenia tejto najväčšej mimovládnej organizácie na svete orientovanej na bezpečnosť bolo preniesť diskusiu o medzinárodnej bezpečnosti do Ukrajiny, ktorá sa usiluje o získanie členstva v euro-atlantických štruktúrach, najmä NATO.

Okrem aktívnej participácie študentov v neformálnych diskusiách o kľúčových témach medzinárodnej bezpečnosti zaznamenala Slovenská atlantická komisia a zároveň FPVaMV UMB významný úspech, keď sa jej člen prvýkrát v histórii Slovenska stal zároveň členom výkonnej zložky mládežníckej organizácie ATA, Mládežníckej Asociácie Atlantickej zmluvy (YATA). Miroslava Mizera, člena SAC a študenta FPVaMV UMB, zvolilo

8. októbra 2009 Valné zhromaždenie YATA za viceprezidenta YATA na obdobie jedného roka. YATA pozostáva z atlantických klubov v 41 krajinách euro-atlantického priestoru a mandát viceprezidenta sa získava na jeden rok.

*Miroslav Mizera, 5. ročník FPVaMV
Slovenská atlantická komisia*

Hlasy slobody – večerná diskusia o Nežnej revolúcii s aktérmi Novembra 89

Dňa 21. októbra 2009 zorganizovali študenti FPVaMV UMB angažujúci sa v Slovenskej atlantickej komisii (SAC) spomienkové podujatie Hlasy slobody v priestoroch Umeleckej besedy. Večerný program pozostával z hudobného vystúpenia Antona Popoviča a projekcie krátkych filmov zachytávajúcich najvýznamnejšie momenty Nežnej revolúcie. Jadrom programu bola diskusia aktérov Nežnej revolúcie (Zuzana Mistríková, Ladislav Snopko, Ján Budaj, Filip Vagač, Anton Popovič) so

študentmi z vyše 10 krajín (členské krajiny ATA/YATA), ktorú moderoval Pavol Demeš. Takmer polovicu zo 60 študentov tvorili študenti FPVaMV UMB. Podujatia sa okrem diskutérov a mladých ľudí zúčastnil i námestník generálneho tajomníka NATO pre verejnú diplomáciu Jean Francois Bureau, ktorý vo svojom príhovore (podobne ako ďalší účastníci) ocenil neformálnu atmosféru večera zorganizovaného študentmi FPVaMV UMB, ktorá umožnila najmä zahraničným hosťom lepšie spoznať významný medzník slovenskej histórie.

*Miroslav Mizera,
5. ročník FPVaMV
Slovenská atlantická komisia*

Študenti FPVaMV UMB spoluorganizovali najväčšiu konferenciu mimovládky v histórii Slovenska

V októbri 2009 Bratislava hostovala neformálne stretnutie ministrov obrany NATO. Išlo o najväčšiu konferenciu v histórii Slovenska, na ktorej sa okrem 28 ministrov obrany zúčastnili aj desiatky ďalších významných účastníkov, diplomatov, veľvyslancov a svetových analytikov. Pri tejto príležitosti študenti FPVaMV UMB (a zároveň členovia Slovenskej atlantickej komisie) zorganizovali medzinárodnú bezpečnostnú konferenciu „Nové výzvy – lepšie spôsobilosti“. Podujatie, ktoré vzniklo v spolupráci s Ministerstvom obrany SR, bolo najväčšou konferenciou organizovanou mimovládnu organizáciou na Slovensku, na ktorú sa registrovalo viac ako 530 účastníkov.

Konferencia „Nové výzvy – lepšie spôsobilosti“ zároveň upútala pozornosť medzinárodných i domácich médií, keďže sa na konferenciu akreditovala viac ako stovka domácich i zahraničných novinárov. Témy konferencie odrážali aktuálne medzinárodné bezpečnostné témy v rámci agendy NATO (škrtý v obranných rozpočtoch Aliancie, nová Strategická koncepcia NATO) a medzi rečníkmi podujatia nechýbali J. E. Anders Fogh Rasmussen, generálny tajomník NATO (na fotografii so študentmi FPVaMV UMB), Amb. Ivo Daalder (americký veľvyslanec pri NATO), viacerí ministri členských krajín NATO a diplomatická špička na Slovensku. Viac o konferencii a jej rečníkoch nájdete na interaktívnej web stránke konferencie <http://www.ncbc.sk/>.

*Miroslav Mizera, 5. ročník FPVaMV
Slovenská atlantická komisia*

Rímske atlantické fórum – účasť študentov FPVaMV UMB

Na pozvanie Talianskej atlantickej komisie a jej mládežníckej časti sa študent FPVaMV UMB Miroslav Mizera (viceprezident YATA) zúčastnil spolu so svojim kolegom Lukášom Chocholáčkom (prezident EAC) na Rímskom atlantickom fóre, ktoré sa konalo 23. novembra 2009 na talianskom ministerstve zahraničných vecí. Konferenciu organizovala Talianska atlantická komisia ako príspevok talianskej MVO do národnej diskusie o novej Strategickej koncepcii NATO a o súčasných transatlantických vzťahoch. Medzi rečníkmi nechýbali napr. Franco Frattini (minister zahraničných vecí), Gianfranco Fini (predseda dolnej komory talianskeho parlamentu), Renato Schifani (predseda talianskeho Senátu), Karl Lamers (prezident ATA), Adm. Mark P. Fitzgerald (COMUSNAVEUR), spolu takmer dve desiatky politikov, expertov na medzinárodnú bezpečnosť a NATO. Študenti FPVaMV UMB o. i. predstavili slovenskému veľvyslancovi v Talianskej republike Amb. Stanislavovi Vallovi aktivity organizácii, v ktorých sa angažujú (SAC a EAC) a zároveň predstavili FPVaMV UMB akademickým zástupcom z talianskych univerzít v Terste a Bari. Videoprejav mnohých z rečníkov k novej Strategickej koncepcii NATO môžete nájsť na Atlantic Youth youtube channel (<http://www.youtube.com/user/AtlanticYouth>).

*Miroslav Mizera, 5. ročník FPVaMV
Slovenská atlantická komisia*

UNIVERZITNÁ KNIŽNICA INFORMUJE

Elektronická databáza grantových projektov UMB

V roku 2009 Univerzitná knižnica UMB postupne uviedla do prevádzky elektronickú evidenciu projektov UMB. Podmienky evidencie grantových projektov riešených na UMB sú sformulované v Smernici rektorky UMB č. 15/2008 zo dňa 25. 11. 2008 o schvaľovaní, evidencii a archivácii grantových projektov na Univerzite Mateja Bela. Na podnet gestora tejto agendy prof. RNDr. Romana Nedelu, DrSc., prorektora pre vedu a výskum UMB, bola v súlade s uvedenou smernicou poverená technickým spracovaním a realizáciou elektronickej databázy projektov Univerzitná knižnica UMB.

Technické riešenie databázy projektov je založené na využití a prispôbení v knižnici používaného knižničného informačného systému Advanced Rapid Library (ARL). Univerzitná knižnica v spolupráci s dodávateľom systému ARL, firmou Cosmotron Slovakia, s.r.o., navrhla obsah a štruktúru údajov databázy, ktoré korešpondujú s údajmi evidenčného listu projektu, ako je definovaný v prílohe smernice, pričom tieto údaje boli doplnené o niektoré ďalšie potrebné údaje. Indexy databázy boli navrhnuté tak, aby sa pre výstupy z databázy dali špecifikovať najrozmanitejšie selekčné kritériá a aby sa tak v databáze dalo vyhľadávať prakticky podľa všetkých relevantných údajov.

Univerzitná knižnica začala plniť databázu na základe vyplnených dodaných evidenčných listov v apríli 2009. K 31. 12. 2009 databáza obsahovala 309 záznamov o projektoch UMB. Pre riešiteľov projektov je v súčasnosti k dispozícii aj webový formulár pre nahlasovanie projektov do databázy na adrese (http://www.library.sk/i2/i2.entry.cls?ictx=umb&op=login&opal=prereg_form,UMB1). K formuláru sa možno dostať aj zo stránky Univerzitetnej knižnice UMB, v časti *Projekty* (<http://www.library.umb.sk/index.php?module=articles&id=296&language=1>). Podmienkou prístupu k formuláru je podobne ako pri nahlasovaní publikačnej činnosti registrácia nahlasovateľa v databáze používateľov knižnično-informačného systému ARL. Plánuje sa, že tento webový online formulár bude primárnym spôsobom a nástrojom nahlasovania projektov do ich evidenčnej databázy.

Na základe informácií od riešiteľov, resp. manažerov projektov, ekonomického oddelenia Rektorátu UMB a organizačných zložiek UMB, Univerzitná knižnica UMB priebežne zabezpečuje aktualizáciu údajov o stave projektov a ich reálnom financovaní.

Univerzitná knižnica UMB v spolupráci s Centrom pre podporu projektov UMB usporiadali dňa 12. 11. 2009 metodický seminár k projektom a ich evidencii na UMB. Ing. Ivan Sámel oboznámil zúčastnených s praktickou činnosťou CPP UMB pre navrhovateľov a riešiteľov projektov na UMB, ako aj s materiálom pre riadenie projektov na UMB v roku 2010 prerokovanom v kolégiu rektorky UMB. Mgr. Ľubomír Hrivnák prezentoval predpokladané výzvy z dotačných zdrojov EÚ v roku 2010. Ing. arch.

Zdenka Georgievski poskytla výklad Smernice č. 15/2008 o schvaľovaní, evidencii a archivácii grantových projektov na UMB a k obsahu evidenčného listu projektu. Pracovníci univerzitetnej knižnice Ing. Igor Prokop a Bc. Katarína Dzuríková prezentovali samotné technologické riešenie systému a databázy evidencie projektov UMB.

Vybrané informácie týkajúce sa projektov sú verejne prístupné prostredníctvom on-line katalógu Univerzitetnej knižnice UMB na jej webovej stránke <http://www.library.sk/i2/i2.entry.cls?ictx=umb&language=1>. Je potrebné kliknutím na *Zdroje* a zaškrtnutím zdroja *Projekty* a prípadným odškrtnutím iných zdrojov zvoliť pre ďalšie vyhľadávanie v katalógu databázu projektov. Vyhľadávať záznamy projektov možno podľa rôznych selekčných kritérií: názvu a čísla projektu, kódu stavu riešenia projektu, podľa riešiteľa, žiadateľa, pracoviska, poskytovateľa, grantovej schémy, typu projektu, dátumu začiatku a konca riešenia projektu, ako aj kľúčových slov zo všetkých indexovaných údajov. Pre zobrazenie údajov v záznamoch si však treba zvoliť správny zobrazovací formát *Používateľský formát projekt*. Keďže niektoré údaje sú v systéme prepojené na databázu autorít knižničného informačného systému, kliknutím na ikonu lupy možno zobraziť tieto autoritatívne záznamy, napr. riešiteľov, žiadateľov a pracovísk UMB. Údajová štruktúra záznamu o projekte je navrhnutá tak, aby bolo možné vytvárať aj hypertextové odkazy na webové stránky projektov a na dokumenty súvisiace s projektom, napr. záverečné správy, štúdie a pod., pokiaľ budú v budúcnosti dostupné na internete, napr. v univerzitnom digitálnom repozitári.

Nástroje implementované v profesionálnom knihovníckom prostredí klienta knižničného informačného systému ARL sú ešte bohatšie a umožňujú na požiadanie prípravu relevantných výstupných zostáv v požadovanej štruktúre pre vedúcich pracovníkov UMB a nadriadené orgány, čo bol aj prvotný dôvod pre realizáciu tohto projektu. Výstupy z databázy projektov totiž slúžia aj ako výkazy o projektoch pre Ministerstvo školstva SR a predstavujú významné kritérium pre tvorbu dotácie rozpočtu finančných prostriedkov pre univerzitu. Verejná prístupnosť informácií o riešených projektoch na univerzite prispeje aj k väčšej viditeľnosti, propagácii a transparentnosti vedeckovýskumných aktivít pracovníkov i jednotlivých riešiteľov – zamestnancov UMB.

Aby databáza grantových projektov bola skutočným prínosom pre univerzitu, je dôležité, aby zainteresovaní nahlasovali Univerzitetnej knižnici UMB údaje o nových projektoch a aktualizovali informácie o evidovaných projektoch naozaj priebežne a čo najúplnejšie. Len vtedy sa naplno zúročí úsilie a investície vložené do prípravy tohto produktu.

Ing. Igor Prokop
vedúci oddelenia informačných služieb UK UMB

ŠPORT

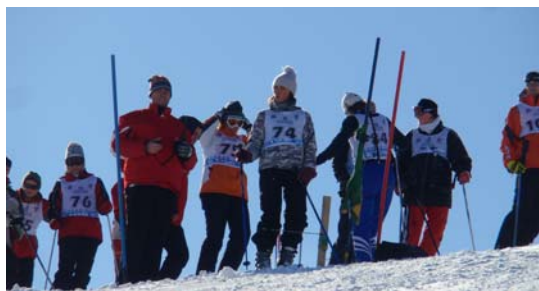
10. ZIMNÉ MAJSTROVSTVÁ UMB

Krátko po univerzitnom bále dňa 4. 2. 2010 sa konali jubilejné 10. Zimné majstrovstvá zamestnancov UMB, ktorých organizátormi boli členovia Klubu telesnej výchovy UMB a Katedry telesnej výchovy a športu FHV UMB. Na Donovaloch pri Chate ŠK UMB sa stretla skupina nadšencov, ktorým neskutočne prialo slnečné počasie a „rakúske zjazdovky“. Takmer všetci účastníci podujatia sa zúčastnili súťaží v behu na lyžiach, v obrovskom slalome a zjazde na netradičnom prostriedku. Ako každoročne, aj tohto roku bola nálada počas celého dňa na veľmi dobre úrovni, k čomu pomohlo aj „varené občerstvenie“. Okrem neho organizátori pripravili pre víťazov jednotlivých disciplín darčkové predmety a diplomy. Ceny najúspešnejším účastníkom odovzdávala rektorka UMB Beata Kosová, ktorá súťažila v zjazde na netradičnom prostriedku. Viacerí účastníci sa zhodli na tom, že práve takéto podujatia umožňujú sceľovať kolektív zamestnancov UMB. Tešíme sa na najbližšie celouniverzitné športové stretnutie, ktorým bude volejbalový turnaj v máji 2010.

VÝSLEDKY

Zjazd na netradičnom prostriedku	Obrovský slalom	
	Dievčatá	Muži A kategória
1. Ekonóm 2. Právnik 3. BAŠUKO	1. Foltínová Mariana 2. Žalmanová Eva 3. Tlášková Kristína	1. Bilka Peter 2. Papšo Peter 3. Stachoň Marek
Beh na lyžiach voľnou technikou	Ženy	Muži B kategória
Ženy 1. Očenášová Slavka Muži B kategória 1. Kypta Pavel Muži C kategória 1. Kypta Peter	1. Šúrová Dagmar 2. Križanová Alena 3. Očenášová Slavka	1. Kottman Peter 2. Kypta Pavel 3. Kypta Peter

doc. PaedDr. Jiří Michal, PhD., koordinátor športových podujatí UMB

Oznamujeme všetkým, ktorí by chceli prispieť do ďalšieho čísla Spravodajcu UMB, že príspevky môžu posilať elektronickou poštou na adresu simona.stepanovicova@umb.sk. Uzávierka príspevkov do ďalšieho čísla je 22. marca 2010.

Redakčná rada

Spravodajca Univerzity
Mateja Bela v Banskej Bystrici

Universitas
Matthiae Belii

Spravodajca Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Universitas Matthiae Belii. Vydáva: Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Adresa: Národná 12, 974 01 Banská Bystrica. IČO: 30232295. Registrácia MK SR: EV 1116/8. Vychádza ako dvojmesačník, okrem letných prázdnin. Výkonná redaktorka: Mgr. Simona Štepanovicová, tel.: 048/4461164, e-mail: simona.stepanovicova@umb.sk. Jazykový redaktor: PaedDr. Július Lomenčík, PhD. Za obsah príspevkov zodpovedajú autori. Grafická úprava a tlač: Miroslav Chladný, tlačiareň BRATIA SABOVCI, spol. s r.o. Zvolen, <http://www.printbs.sk>. Fotografie: archív UMB. On-line verzia: www.umb.sk.

Nepredajné

Využívajte vhodné služby v banke. Ušetríte!

Chcete využívať bankové služby, ktoré sú pre vás najvýhodnejšie? Poznáte spôsob, ako čo najlepšie a najrýchlejšie rozmnožiť svoje peniaze? Vyberte si z nasledujúcich skupín. Regionálna riaditeľka Janka Benčová zo Slovenskej sporiteľne vám poradí, ako v novom roku úspešne riadiť svoje financie.

Mladí ľudia ušetria na poplatkoch a peniaze si požičajú s extra výhodami

Bankové služby môžu mať ľudia do 26 rokov zadarmo alebo len za symbolický poplatok, a to prostredníctvom zvýhodnených účtov SPOROŽiro Euro<26 alebo SPOROŽiro vysokoškolák. Na štúdium, zahraničnú prax či svoje cestovateľské plány sa oplatí si požičať. Študenti môžu úver začať splácať až po skončení školy. Kto už neštuduje, svoje novoročné plány uskutoční aj vďaka zvýhodneným spotrebným úverom.

Aktívni klienti získajú odmeny za využívanie bankových služieb

Časté platenie kartou, výbery z bankomatov a úhrady účtov cez internetbanking – to všetko je dnes za jediný paušálny poplatok. Banka navyše celý rok odmeňuje klientov za každú platbu kartou. Na to všetko si stačí otvoriť nový Osobný účet v Slovenskej sporiteľni. Peniaze a čas ušetrí používanie internetbankingu namiesto návštevy banky – je to pohodlnejšie, rýchlejšie a lacnejšie. Moderné bývanie sa dá vyriešiť so zvýhodneným hypotekárnym úverom pre mladých s poistením proti neschopnosti ho splácať.

Rodiny s deťmi môžu presunúť starosti s platením účtov na banku

Chcete mať rodinné financie pod kontrolou? Inkasá, hypotéku, poisťky, trvalé príkazy, účty za

mobily či školskú jedáleň je výhodné platiť cez internet. Používanie platobnej karty je pohodlnejšie, bezpečnejšie ako platenie hotovosťou a navyše za to banka odmeňuje. Tieto výhody sa dajú v Slovenskej sporiteľni získať jednoducho s novým Osobným účtom. Na spoločnú dovolenku, vybavenie domácnosti alebo iné výdavky si rodina môže odkladať časť financií formou pravidelného sporenia. Peniaze na neočakávané výdavky sa dajú získať aj so spotrebným úverom na čokoľvek.

Ľudia v produktívnom veku - najlepší čas na výhodné investovanie

Vofné peniaze sa neoplatí nechávať na bežnom účte, ale výhodnejšie je ich investovať. Menej odvážnym vyhovujú produkty s garantovaným výnosom, ako napríklad termínované vklady. Rozhodnúť sa môžu aj pre dlhopisové či podielové fondy. Odvážnejším sa v súčasnosti oplatí zvážiť investíciu do akciových fondov. Každý mesiac sa dá ušetriť na bankových poplatkoch s novým Osobným účtom. Účet v inej banke sa dnes

dá jednoducho preniesť do Slovenskej sporiteľne. Komu chýbajú peniaze na financovanie lepšieho bývania či na kúpu nového auta, môže si požičať.

Seniori môžu využívať špeciálny účet a peniaze mať kedykoľvek k dispozícii

Výhodnejšie a bezpečnejšie ako mať peniaze doma, je nechať si posilať dôchodok na zvýhodnený účet SPOROŽiro senior. Zadarmo k nemu seniori dostanú aj platobnú kartu. Platiť účty a vybavovať bankové záležitosti nemusia v priamo v pobočke. Jednoducho a pohodlne sa to dá aj telefonicky cez 24 hodinovú linku Sporotel na čísle 0850 111 888 alebo cez internet. Starí rodičia zabezpečia vnúčatám lepší štart do života vďaka sporeniu iXtra Bonus alebo kapitálovému životnému poisteniu iXtra Život junior.

Študentský KLUB

**SLOVENSKÁ
SPORITEĽŇA**